

Захист цивільного населення під час збройних конфліктів

анотований бібліографічний список

2025. – Вип. 34 (1 – 10 грудня). – 68 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	64

Статті зі ЗМІ

1. **Андрій Герус: Держава розвиває розподілену генерацію, щоб підвищити енергетичну стійкість і зробити нашу енергосистему більш гнучкою** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. *Як розповів народний депутат, фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Андрій Герус, Україна в нинішніх умовах першочергово стимулює розвиток малої та середньої розподіленої генерації. Політик зауважив, що це робить нашу енергосистему системою більш стійкою, більш гнучкою, і тоді вона менше піддається ризикам пошкоджень внаслідок ворожих атак. Він нагадав, що в Україні вже діє спільна з європейськими партнерами програма встановлення сонячних панелей та систем зберігання енергії на лікарнях.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389141>

2. **Бережна Д. Будуть наслідки для континенту: Путін хоче влаштувати у Херсоні екологічну катастрофу, — ЗМІ** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // *Focus.ua* : [вебсайт]. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що від хакерської групи "256 КіберШтурмова дивізія" редакція "24 Каналу" отримала перехоплений бойовий наказ, згідно з яким підрозділи російської армії готуються до посилення масштабних воєнних злочинів у Херсоні. Документ свідчить про те, що Кремль хоче створити масштабну екологічну катастрофу, наслідки якої відчують на собі Туреччина, Румунія та Болгарія. За даними аналітиків Інституту вивчення*

війни (ISW), РФ не має достатньо сил для захоплення Херсону, втім, метою росіян є повне знищення критичної інфраструктури міста, аби зробити його абсолютно непридатним для життя. Вказано, що після знищення росіянами Каховської ГЕС і через постійні обстріли, енергетична та водоочисна система міста працює на межі можливостей, а вода річки Дніпро у зоні впливу херсонських стоків класифікується як "дуже брудна" та "надзвичайно брудна". Розглянуто наслідки для Чорного моря. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/735107-ekologichna-katastrofa-v-ukrajini-zs-rf-gotuyut-masshtabniy-terakt-sekretni-dokumenti>

3. **Бережна Д. Жінки мають бути готові: Веніславський про тотальну військову підготовку українців** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. Як повідомив у інтерв'ю виданню "Телеграф" народний депутат, член Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань національної безпеки, оборони та розвідки Федір Веніславський, українське суспільство має позбутися ілюзій, що після ймовірного підписання мирних угод із РФ загроза зникне назавжди: географічне сусідство з країною-агресором диктує нові умови існування, де кожен громадянин — це потенційний захисник. Народний обранець наголосив, що після війни Україна зобов'язана перейти до концепції "озброєної нації". Це означає, що військовий вишкіл має стати обов'язковим етапом життя для абсолютної більшості громадян, незалежно від статі. Він припустив, що війна з РФ не триватиме роками в нинішньому форматі, і 2025 р. може стати вирішальним. Однак саме завершення активних бойових дій має стати сигналом до початку масштабної розбудови нової оборонної архітектури. Тому після війни, коли буде укладено мирний договір (в тому чи іншому форматі), за словами Ф. Веніславського, ми маємо думати, як все населення залучити до національного спротиву, військової підготовки. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/735317-mobilizaciya-zhinok-venislavskiy-anonsuvav-totalnu-viyskovu-pidgotovku>

4. **Британія додатково виділяє £10 мільйонів на відновлення української енергетики** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 3 груд. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що уряд Великої Британії виділяє новий пакет допомоги для сприяння відновленню зруйнованої російськими ударами української енергетичної інфраструктури. Про це заявила міністерка закордонних справ Великої Британії Іветт Купер перед початком засідання очільників дипломатичних відомств країн-членів НАТО у Брюсселі. Йдеться про додаткові 10 млн фунтів стерлінгів від Великої Британії на підтримку відновлення енергетичної інфраструктури в Україні. Нагадано, у Києві після масованої російської атаки 29 листопада були знеструмлені 500 тис. споживачів, в області - близько 100 тис.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4065468-britania-dodatkovovo-vidilae-10-miljoniv-na-vidnovlenna-ukrainskoi-energetiki.html>

5. **Будова Я. Виплати сім'ям загиблих: актуальна судова практика** [Електронний ресурс] / Яна Будова // Юрид. практика. – 2025. – 3 груд. — Електрон. дані. *Проаналізовано судову практику з питань виплати одноразової грошової допомоги (ОГД) у разі загибелі військовослужбовця. Висвітлено відповідну нормативно-правову базу та умови й розміри виплат, а також визначено категорії судових спорів щодо виплати ОГД. Резюмовано, що судова практика продовжує розвиватися, формуючи підходи до нових категорій спорів, окрім того, і законодавство зазнає змін, спрямованих на більшу визначеність процедур і розширення гарантій для сімей загиблих захисників України. Підсумовано, що вже зараз наявний широкий інструментарій для захисту прав на ОГД, який, ймовірно, буде тільки розширюватись і надалі.* Текст: <https://pravo.ua/vyplaty-sim-iam-zahyblykh-aktualna-sudova-praktyka/>

6. **Буняк В. Генасамблея ООН вимагає від Росії негайно повернути викрадених українських дітей** [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. *Зазначено, що Генеральна асамблея ООН під час засідання 3 грудня ухвалила*

резолуцію з вимогою до РФ негайно повернути викрадених українських дітей. Резолуцію підтримала 91 країна світу. За словами заступниці міністра закордонних справ (МЗС) України Мар'яни Беци, яка представляла документ, ця резолюція стосується не політики, а морального обов'язку міжнародної спільноти повернути кожну дитину додому. Вона нагадала, що РФ депортувала щонайменше 20 тис. українських дітей, і наразі Україна змогла повернути понад 1850 з них. Посадовиця зауважила, що російська влада намагається стерти ідентичність українських дітей і замінити її ворожою пропагандою, відбираючи українську мову, літературу та історію, забороняючи книги й переслідуючи вчителів і батьків. Текст: <https://detector.media/infospace/article/246051/2025-12-04-genasambleya-oon-vymagaie-vid-rosii-negayno-povernuty-vykradenykh-ukrainskykh-ditey/>

7. **Буняк В. Катерина Рашевська: У Північній Кореї з'явилися «табори перевиховання» викрадених Росією українських дітей** [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що окупанти переміщують українських дітей у «табори перевиховання» не лише на ТОТ, в РФ та РБ, а й у Північній Кореї. Про це на слуханнях у Сенаті США 3 грудня розповіла експертка з міжнародного правосуддя та юридичного аналізу Регіонального центру прав людини Катерина Рашевська. За її словами, задокументовано 165 таких таборів, де українських дітей мілітаризують і русифікують. Вона звернула увагу на те, що РФ офіційно називає вивезення українських дітей «евакуацією», однак міжнародне гуманітарне право регулює цей процес і вимагає від РФ як країни-окупанта вжити всіх заходів для возз'єднання сімей. РФ також повинна була подати список евакуйованих дітей до Міжнародного комітету Червоного Хреста, регулярно оцінювати підстави для утримання і негайно повертати їх, як тільки необхідність у цьому зникне. Однак РФ не виконала ці зобов'язання. Зауважено, що 3 грудня Генеральна асамблея ООН також ухвалила резолюцію з вимогою до Росії негайно повернути викрадених українських дітей, яку підтримала 91 країна світу. Текст:

<https://detector.media/infospace/article/246055/2025-12-04-kateryna-rashevskya-u-pivnichniy-korei-zyavylsya-tabory-perevykhovannya-vykradenykh-rosiieyu-ukrainskykh-ditey/>

8. **Буняк В. Міжнародні медіаорганізації виступили проти амністії за злочини Росії проти журналістів в Україні** [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 8 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що платформа «Media Freedom Rapid Response» (MFRR) та партнерські медіаорганізації виступили проти будь-яких пропозицій щодо надання амністії за російські воєнні злочини проти журналістів у рамках угоди про припинення війни РФ проти України. Відповідне спільне звернення оприлюднили на сайті Міжнародного інституту преси (IPI) у відповідь на попередній «мирний план», який запропонувала адміністрація Президента США Дональда Трампа і який передбачав «повну амністію» для всіх злочинів, скоєних під час війни. Згодом медіа повідомили, що цей пункт зняли з обговорення, однак у MFRR наголосили, що будь-яка спроба запровадити повну амністію за воєнні злочини проти журналістів чи цивільних порушуватиме міжнародне гуманітарне право та зобов'язання у сфері прав людини. Організації підтримали розслідування воєнних злочинів Міжнародним кримінальним судом та українськими правоохоронцями й схвалили ініціативу Ради Європи створити Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України. Вони закликали країни-члени Ради Європи пришвидшити цей процес, щоб майбутній трибунал міг повноцінно розслідувати всі злочини, включно з тими, що були спрямовані проти журналістів. Текст: <https://detector.media/infospace/article/246142/2025-12-08-mizhnarodni-mediaorganizatsii-vystupyly-proty-amnistii-za-zlochyny-rosii-proty-zhurnalistiv-v-ukraini/>

9. **Буняк В. «Путівник всетурботою»: в Україні запустили онлайн-платформу про догляд за маломобільними людьми** [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 8 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що в Україні запустили онлайн-платформу по

догляду за маломобільними людьми «Путівник всетурботою». Про це повідомила комунікаційна команда авторів проекту, ініціативи «Всетурбота», що розвиває в Україні медико-соціальну допомогу вдома та підтримує маломобільних людей і їхніх доглядальників. Платформа містить поради від самих доглядальників про те, як полегшити догляд вдома за маломобільною людиною, як облаштувати безпечний простір і як самому доглядальнику зберігати сили та внутрішній ресурс. Інформація структурована за темами, як-от безпека вдома, харчування, гігієна, рух і профілактика ускладнень, взаємодія з медичними та соціальними службами, емоційна стійкість. Акцентовано, що проєкт «Путівник всетурботою» створений ініціативою «Всетурбота», що розвиває в Україні медико-соціальну допомогу вдома, та реалізується компанією «One Health» у межах Українсько-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я» за підтримки Посольства Швейцарії в Україні. Текст:

<https://cs.detector.media/infospace/texts/186634/2025-12-08-putivnyk-vseturbotoyu-v-ukraini-zapustily-onlayn-platformu-pro-doglyad-za-malomobilnymy-lyudmy/>

10. **Ватикан в ООН: Українські діти повинні повернутися до своїх родин** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що Святий Престол і надалі докладатиме зусиль, щоб українські діти та військовополонені повернулися до своїх родин. Про це йдеться в заяві Постійного представництва Святого Престолу при Організації Об'єднаних Націй з нагоди спеціальної надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї 3 грудня. Зауважено, що Святий Престол також просить країни, що зібралися в ООН, відмовитися від пасивності та надати конкретну підтримку будь-якій ініціативі, яка може привести до справжніх переговорів і тривалого миру. Наголошено, що Генеральна Асамблея ухвалила резолюцію, в якій закликала РФ до «негайного, безпечного та безумовного повернення всіх українських дітей, яких було примусово перевезено або депортовано», та «припинити будь-які подальші дії з депортації, розлучення

з сім'ями, зміни громадянства, усиновлення або передачі в прийомні сім'ї та індоктринації». Текст: https://risu.ua/vatikan-v-oon-ukrayinski-diti-povinni-povernutisya-do-svoyih-rodin_n160750

11. Верховна Рада створила ТСК для розслідування можливих фактів незаконної забудови [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) 04.12 2025 в цілому проєкту Постанови №13357 про утворення Тимчасової слідчої комісії з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ), інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Окреслено завдання ТСК, серед яких: розслідування порушень містобудівного та земельного законодавства, пов'язаних із незаконною забудовою, самовільним будівництвом і неефективним управлінням державним та комунальним майном; аналіз роботи органів влади та місцевого самоврядування, відповідальних за регулювання містобудування, експлуатацію інженерних мереж і надання комунальних послуг, а також встановлення можливих зловживань або фактів корупції; вивчення причин появи об'єктів незавершеного житлового будівництва та напрацювання пропозицій щодо завершення їх зведення для забезпечення житлом ВПО, військових та інших категорій громадян тощо.* Текст: <https://pravo.ua/verkhovna-rada-stvoryla-tsk-dlia-rozsliduvannia-nezakonnoi-zabudovy-ta-porushen-u-sferi-derzhavnoi-i-komunalnoi-vlasnosti/>

12. Верховна Рада ухвалила Державний бюджет на 2026 рік [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 5 груд. [№ 249]. – Електрон.

дані. Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко висловила вдячність народним депутатам за підтримку цього ключового документа. За словами очільниці уряду, доходи бюджету зростуть до 2,92 трлн грн, що на 446,8 млрд грн більше, ніж 2025-го. Видатки теж зростуть і становитимуть 4,83 трлн грн, що на 134,5 млрд грн більше, ніж попереднього року. «Мета бюджету — забезпечити оборону країни, підтримати людей і створити умови для економічного зростання навіть в умовах повномасштабного вторгнення», — підкреслила Ю. Свириденко. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/verhovna-rada-uhvalila-derzhavnij-byudzheth-na-2026/>

13. **Ветеран з Вінниччини здобув «золото» та «бронзу» на Іграх Ветеранів 2025** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що фінальні змагання з настільного тенісу в межах Ігор Ветеранів 2025 зібрали учасників із різних регіонів України. Повідомлено, що Вінниччину на турнірі представляв Микола Єрьомін із Томашпільської громади, який у одиночному розряді посів третє місце, здобувши чотири перемоги у шести матчах, а в парному розряді став чемпіоном. Це не перші успіхи Миколи: раніше він здобував перемоги з настільного тенісу та займав призові місця з шахів і шашок на обласних змаганнях серед ветеранів війни «Незламні Вінниччини». Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388905>

14. **Вибудувати систему, яка відкриває більше можливостей** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 5 груд. [№ 249]. – Електрон. дані. «Забезпечуємо рівні умови для зарахування педагогічного стажу. Рішення важливе для захисту професійних прав тисяч українських учителів, які через війну тимчасово працюють за кордоном. До стажу для надбавки за вислугу років зараховуватиметься викладацька діяльність від 180 годин на рік, якщо є документальне підтвердження. І стосуватиметься роботи на період воєнного стану та року після його завершення», — повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко. Та вказала, що уряд започатковує

експериментальний проєкт у системі професійної освіти, згідно з яким частину коледжів з 2026 р. буде реорганізовано в комунальні некомерційні товариства з більшою автономією в управлінні та фінансах. Паралельно тестуватимуть нову методику розрахунку вартості освітніх послуг, яка дасть громадам прозорий механізм їх закупівлі. Експеримент триватиме два роки і стане першим етапом практичного впровадження положень нового Закону «Про професійну освіту». «Рішення мають одну мету: вибудувати систему освіти, яка орієнтована на реальні потреби людей і відкриває більше можливостей для розвитку», — зазначила Юлія Свириденко. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/vibuduvati-sistemu-yaka-vidkrivaye-bilshe-mozhlivo/>

15. **Використання активів для розвитку ветеранського бізнесу: відбувся круглий стіл** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 1 груд. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 26.11.2025 в Києві відбувся круглий стіл із питань використання злочинних активів для підтримки відновлення ветеранів і розвитку ветеранського бізнесу, який організувало адвокатське об'єднання «Globa&Globa». Учасники заходу, зокрема, обговорили правові, економічні та соціальні механізми використання арештованих, конфіскованих і підсанкційних активів осіб, пов'язаних із державою-агресором, для реабілітації та соціально-економічної реінтеграції ветеранів, а також підтримки ветеранського підприємництва. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/vikoristannya-aktiviv-dlya-rozvitku-veteranskogo-biznesu-vidbuvsya-krugliy-stil.html>

16. **Вишневська Т. В Україні хочуть запровадити стандарти ЄС на дорогах: що зміниться для далекобійників** [Електронний ресурс] / Тетяна Вишневська // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 груд. — Електрон. дані. Повідомлено, що у Верховній Раді України (ВР України) зареєстрували законопроект № 14280, який містить положення щодо режимів праці та відпочинку водіїв, а також контролю над цим і покарань за порушення. У пояснювальній записці до законопроекту вказано, що у довгостроковій

перспективі очікується значне підвищення рівня безпеки дорожнього руху, зниження рівня аварійності з тяжкими наслідками, формування здорової конкуренції на ринку автоперевезень, повна сумісність української системи контролю зі стандартами ЄС та зміцнення позицій українських перевізників на міжнародному ринку. Розглянуто, які будуть вимоги до відпочинку далекобійників і як це контролюватимуть. Текст: <https://focus.ua/uk/auto/736220-zakonoprojekt-14280-yaki-novi-vimogi-do-dalekobiynikov-gotuyut-v-ukrajini>

17. Вишневська Т. Вже з 1 вересня: стипендії в Україні зростуть вдвічі, — Мінфін (інфографіка) [Електронний ресурс] / Тетяна Вишневська // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 8 груд. — Електрон. дані. Як заявили у Міністерстві фінансів України, у Держбюджеті-2026 закладено 6,6 млрд грн на академічні та іменні стипендії — це на 1,2 млрд грн більше ніж цьогоріч, тож студенти університетів і коледжів уже з 01.09.2026 отримуватимуть удвічі більші виплати. Вказано, що підвищать стипендії усіх видів. Зокрема, в університетах зростуть: стипендія президента — з 10 000 до 20 000 грн; стипендія Верховної Ради України (ВР України) — з 4400 до 8800 грн; стипендія Кабінету Міністрів України (КМ України) — з 4000 до 8000 грн; мінімальна академічна — з 2000 до 4000 грн; підвищена — з 2910 до 5820 грн; за галузевим принципом — з 2550 до 5100 грн; підвищена за галузевим принципом — з 3710 до 7420 грн. Такі ж зміни торкнуться коледжів, а саме збільшаться: стипендія президента — з 7600 до 15 200 грн; стипендія ВР України — з 3320 до 6640 грн; мінімальна академічна — з 1510 до 3020 грн; підвищена — з 2197 до 4394 грн; за галузевим принципом — з 1930 до 3860 грн; підвищена за галузевим принципом — з 2809 до 5618 грн. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/736113-stipendiji-v-ukrajini-u-minfini-rozpovili-silki-otrimuvatimut-studenti-u-2026-roci>

18. Військові тримають марку навіть після важких поранень [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що

чернівецький міський голова Роман Клічук зустрівся з командою «Сталь Буковина» – ветеранами, які надихають своїм ставленням до спорту і незламним духом. «Нещодавно вони гідно представили наше місто на першому Кубку з ампфутболу, який відбувся у Чернівцях. Там спортсмени з різних міст України зішлись на полі, щоб продемонструвати характер і бажання перемагати. Приємно було отримати подяку за сприяння розвитку ампфутболу. Вдячний спортсменам за внесок у спортивне життя Чернівців», – зазначив очільник Чернівців у ході зустрічі. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389049>

19. Волинь – серед лідерів за темпами залучення інвестицій завдяки спрощеній процедурі зміни цільового призначення землі [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Волинській області підбили підсумки впровадження механізму швидкої зміни цільового призначення земельних ділянок із сільськогосподарського призначення для потреб промисловості та енергетики. Під час онлайн-наради 2 грудня відбулося обговорення результатів застосування Закону України № 3563-IX, який є складовою державної політики «Зроблено в Україні» та спрямований на прискорення економічного відновлення. Наголошено, що саме у Волинській області вперше в Україні було видано мотивований висновок за новою процедурою. Спрощений механізм, який раніше займав від одного до трьох років, нині дає можливість здійснити зміну цільового призначення земельної ділянки протягом півтора місяця. Це значно підвищує інвестиційну привабливість краю. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388964>

20. ВПО з тимчасово окупованих територій: підтримка житлом [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 2 груд. [№ 246]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що розпочався перший етап нової державної програми житлової допомоги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), чий домівок залишилися на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). ВПО, які мають статус учасників бойових дій або осіб із інвалідністю внаслідок війни,

зможуть подати заяву на отримання житлового ваучера номіналом 2 млн грн через «Дію». «Це перший етап нової програми житлової допомоги для родин, чії домівки залишилися на тимчасово окупованій території», — зазначила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/vpo-z-timchasovo-okupovanih-teritorij-pidtrimka-zh/>

21. **ВПО з тимчасово окупованих територій подали понад 10 тисяч заяв на житлові ваучери** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 3 груд. – Електрон. дані. За повідомленням Міністерства розвитку громад та територій України, 1 грудня стартував прийом заявок на отримання житлового ваучера номіналом 2 млн грн. Це новий інструмент підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з тимчасово окупованих територій (ТОТ), що дозволяє придбати квартиру чи будинок, інвестувати у будівництво або використати кошти для першого внеску чи погашення платежу за іпотекою. На першому етапі участь у програмі доступна лише тим ВПО, які мають статус учасника бойових дій (УБД) або особи з інвалідністю внаслідок війни та підтверджене попереднє проживання на ТОТ. Обов'язковою умовою є наявність актуальної довідки ВПО з адресою фактичного проживання на підконтрольній території України, а також відсутність іншого житла на підконтрольній території (крім непогашеної іпотеки або житла в зоні бойових дій) та раніше отриманої житлової допомоги від держави. Наразі на участь в програмі житлових ваучерів для ВПО з ТОТ подано вже 10 628 заяв. Найактивніше заяви у рамках нового компоненту "ЄВідновлення" подають у Дніпропетровській області (1776), Києві (1545) та на Запоріжжі (1044). Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/vpo-z-timchasovo-okupovanih-teritoriy-podali-ponad-10-tisyach-zayav-na-zhitlovi-vaucheri.html>

22. **Впроваджуємо доступність цифрових сервісів для всіх категорій громадян** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані.

Повідомлено, що 5 грудня Кабінет Міністрів України (КМ України) подав до Верховної Ради України (ВР України) проєкт Закону «Про цифрову доступність в Україні» (реєстр. № 14278). Законопроєкт розроблено з метою створення ефективного механізму для забезпечення цифрової доступності електронних інформаційних ресурсів, онлайн-ресурсів та електронних послуг для всіх осіб, зокрема з функціональними порушеннями або інвалідністю. Документ підготовлено відповідно до зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС). Він визначає обов'язок державних органів та інших установ забезпечити доступності веб-сайтів, мобільних додатків та електронних сервісів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389089>

23. Гал І. Звільнення від аліментів через майно: як це працює і на що звернути увагу [Електронний ресурс] / Ірина Гал // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. Зазначено, що держава має право стягувати кошти з доходів людей, які не сплачують аліменти. Йдеться не лише про тих, хто отримує зарплатню, але й про пенсіонерів і тих, хто не має офіційних доходів. Якщо громадянин протягом трьох місяців не сплачує належні аліменти, до нього можуть бути застосовані додаткові заходи примусу. У Київському міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції повідомили про спосіб погасити заборгованість з аліментів за рахунок передачі майна. Йдеться про укладання договору щодо припинення права на аліменти через передачу нерухомого майна — квартири, будинку чи земельної ділянки. Для того, аби укласти такий договір, потрібно отримати дозвіл органа опіки та піклування, який підтвердить, що передача майна не порушує інтересів дитини та є рівноцінною компенсацією її потреб. Втім, навіть після передачі майна батьки не звільняються від повної відповідальності за утримання дитини в додаткових витратах, таких як медичне обслуговування або освіта. Текст: <https://fakty.ua/463802-osvobozhdenie-ot-alimentov-cherez-imuchestvo-kak-eto-rabotaet-i-na-chto-obratit-vnimanie>

24. **Гірак Г. Комунальні послуги: хто з українців може за них не платити** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Вказано, що нарахування плати за деякі комунальні послуги не здійснюється, якщо житло знищене чи стало непридатним для проживання внаслідок бойових дій. Якщо внутрішньо переміщені особи (ВПО) з прифронтової території винаймають житло, вони мають платити за комуналку. Проте, якщо вони мешкають у житлі, яке їм надали безплатно на державному чи комунальному рівні – все залежить від конкретної програми. Людям, які подали заяву, що виїхали в інший регіон / за кордон, залишивши своє житло, мають зменшити / відмінити оплату за ЖКП. У прифронтових громадах інколи місцева влада сама ухвалює рішення щодо платіжок у таких випадках. Пільги з оплати комуналки надають пенсіонерам, які працювали в сільських бюджетних організаціях. Зазначено, що найбільшу частку пільговиків становлять ветерани війни (учасники бойових дій (УБД), особи з інвалідністю внаслідок війни трьох груп, члени сімей загиблих військовослужбовців і ветеранів). Пільги також мають: особи, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС (I та II категорії); ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, ДСНС, податкової поліції й інших силових структур; багатодітні родини. З'ясовано, як не потрапити до боргової ями через комунальну заборгованість.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4837143-komunalni-posluhy-khto-z-ukraintsiv-mozhe-za-nykh-ne-platyty>

25. **Гірак Г. Нова хвиля мобілізації: коли підуть служити всі жінки та молодь до 25 років** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. *Як зазначив в інтерв'ю «Телеграфу» народний депутат, член Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань національної безпеки, оборони та розвідки Федір Веніславський, нині в Комітеті немає жодного законопроекту, спрямованого на примусову мобілізацію жінок; водночас «після війни, коли буде укладено мирний договір (в тому чи іншому форматі), ми маємо думати,*

як все населення залучити до національного спротиву, військової підготовки. Тому ...в майбутньому і жінки, і чоловіки мають бути готові до захисту Вітчизни». Його колега з Комітету Юрій Здебський зауважив, що питання мобілізації жінок постійно обговорюється, але зараз воно не є терміновим. А якщо й виникне потреба масово залучити до Сил оборони жінок, то рішення про це буде ухвалено оперативно. Наведено коментарі українських військових щодо можливого зниження мобілізаційного віку до 23 років уже наступного року. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4837756-nova-khvylya-mobilizatsii-koly-pidut-sluzhyty-vsi-zhinky-ta-molod-do-25-rokiv>

26. **Гірак Г. Оренду житла виведуть із тіні: які податки заплатять українці** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 груд. — Електрон. дані. Вказано, що цю тему обговорили в Києві під час круглого столу з питань удосконалення ринку оренди приватного житла в Україні та впровадження інструментів державної підтримки населення, організованого за підтримки Світового Банку та Міжнародної організації з міграції (МОМ). У парламенті дійшли висновку, що рішенням, яке дозволить вивести ринок оренди з «сірої зони», буде зменшення податкового навантаження - попри те, що в умовах війни воно є непопулярним. За словами голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олени Шуляк, під час доопрацювання в Комітеті до другого читання законопроекту № 12377 «Про основні засади житлової політики», найбільш дискусійною була норма щодо обов'язкової офіційної реєстрації всіх договорів оренди житла в спеціальній цифровій системі. Другим аспектом прозорого ринку оренди визнали впорядкування роботи фахівців із нерухомості. Розглядається і питання можливого звільнення від податків при здачі житла внутрішньо переміщеним особам (ВПО), учасникам бойових дій (УБД) та іншим вразливим категоріям населення. Депутатка додала, що ухвалення законопроекту очікується до кінця поточного року, оскільки це

дедлайн програми «Ukraine Facility». Йдеться також про проєкт із будівництва муніципального орендного житла для мариупольців, який стартував у Білій Церкві, що має стати стандартом для поширення моделі муніципального житла в Україні. Передбачається створення сучасного житла, яке громада зможе надавати ВПО на пільгових умовах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4839067-orendu-zhytla-vyvedut-iz-tini-yaki-podatky-zaplatiat-ukraintsi>

27. **Гнатенко О. Від протесту до впливу. Інсайди успішної комунікації з енергетичним регулятором** [Електронний ресурс] / Олексій Гнатенко // Дзеркало тижня. – 2025. – 3 груд. – Електрон. дані. Пояснено, що прості публічні заяви бізнесу щодо підвищення тарифів НКРЕКП є значно менш ефективними, ніж участь у формальних процедурах підготовки акта регуляторного впливу (АРВ) – обов’язкового аналітичного документа, що обґрунтовує потребу регулювання та відкриває для бізнесу можливість впливати на правила ринку через аргументовані пропозиції. Показано, як компанії можуть долучатися до процесу – від подання письмових зауважень до участі в робочих групах, консультаціях і підготовці альтернативних моделей та розрахунків. Правильно структуровані дані, Cost-Benefit Analysis і сценарні моделі підсилюють позицію бізнесу та роблять діалог із регулятором професійним і результативним. Після ухвалення рішень бізнес також має брати участь у моніторингу результативності й ініціювати корекції. Текст: <https://zn.ua/ukr/LAW/vid-protestu-do-vplivu-insajdi-uspishnoji-komunikatsiji-z-enerhetichnim-rehuljatorom.html>

28. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук повідомив про результати пленарного засідання Верховної Ради України 3 грудня 2025 року** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 3 грудня 2025 р., під час якого було ухвалені в цілому проєкт Закону про Державний бюджет України на 2026 рік, проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих

актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення та інші. Також ухвалено за основу проєкт Закону щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та звільнених з полону військовополонених на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування (зі скороченням наполовину строку подання пропозицій та поправок). Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388974>

29. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук повідомив про результати пленарного засідання Верховної Ради України 4 грудня 2025 року** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 4 грудня 2025 р., під час якого було ухвалено в цілому проєкт Закону про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони; проєкт Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законів України щодо оптимізації процесів розшуку осіб, зниклих безвісти, та ідентифікації невпізнаних тіл (останків) під час дії воєнного стану тощо. Також ухвалено постанови: про утворення ТСК з питань розслідування порушень законодавства щодо лікування, реабілітації, протезування військовослужбовців і ветеранів, розслідування фактів завищення вартості та неналежної якості лікарських засобів (з урахуванням зауважень та пропозицій Комітету); про утворення ТСК з питань розслідування злочинів, вчинених збройними формуваннями Російської Федерації проти журналістів та інших працівників суб'єктів у сфері медіа (з редакційними уточненнями Комітету) та низку інших. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388992>*

30. **Готується до реєстрації новий законопроект, спрямований на залучення інвестицій в економіку України** [Електронний ресурс] / Прес-

служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань економічного розвитку за ініціативи голови підкомітету з питань взаємодії держави і бізнесу та інвестицій Ігоря Марчука відбулося обговорення нової законодавчої ініціативи про зони розвитку туризму та рекреації, спрямованої на залучення інвестицій в економіку України. Народний депутат наголосив, що Україна дивовижна і її унікальні ландшафти, сприятливий клімат, природна, історична та культурна спадщина — це не лише краса, а й величезні можливості для соціально-економічного зростання.* Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/388977>

31. Громади потребують більше кваліфікованих спеціалістів [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 10 груд. [№ 252]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Міністерство розвитку громад та територій затвердило типову освітню програму підвищення кваліфікації «Фахівець із безбар'єрності». Зазначено, що вона стане основою для запровадження нової спеціалізованої підготовки в закладах вищої освіти (ЗВО) з 2026 р. Документ визначає єдині стандарти та вимоги до майбутніх освітніх програм підвищення кваліфікації, що розроблятимуть на її основі. Так ЗВО отримали змогу створювати власні навчальні програми підвищення кваліфікації, адаптуючи їх під себе та обов'язково погоджуючи з Мінрозвитку. Мета програми — збільшити кількість підготовлених фахівців у галузі доступності, які зможуть кваліфіковано проводити якісну оцінку безбар'єрності різних типів будівель і споруд, вимоги до яких істотно відрізняються.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/gromadi-potrebuyut-bilshe-kvalifikovanih-specialis/>

32. Двоє буковинських педагогів отримали Премію Верховної Ради України [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що за особливі успіхи в навчанні та вихованні дітей, формування*

національних та загальнолюдських цінностей, впровадження нових освітніх технологій, створення підручників і навчальних посібників, а також забезпечення доступності освіти для всіх категорій учнів винагороди отримали Добржанська Ольга Михайлівна – директорка комунального закладу «Чернівецька спеціальна школа № 3» та Обершт Оксана Іванівна – вчителька історії, правознавства та громадянської освіти Новоселицького ліцею № 2 Новоселицької міської ради. Зазначено, що Премія присуджена Верховною Радою України (ВР України) за поданням Чернівецької обласної ради, ухваленим під час засідання чергової 21 сесії VIII скликання у жовтні цього року. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389056>

33. Денисова Д. Арешт нерухомості, рахунків і цифровий контроль: як в Україні боротимуться з боржниками [Електронний ресурс] / Дар'я Денисова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. Вказано, що законопроект № 14005, який стосується змін у сфері виконавчого провадження, викликав хвилю обговорень, адже він змінює підхід до стягнення боргів в Україні: автоматичний контроль за боргами громадян через цифрові реєстри має пришвидшити процес виконання рішень і знімає зайві бюрократичні обтяження. Фахівці з права пояснили, що саме зміниться для громадян. За їх словами, законопроект не змінює правил вилучення майна, проте робить процеси значно швидшими завдяки автоматичному обміну даними між реєстрами. Розглянуто, як хочуть змінити контроль за боржниками, як відбуватиметься автоматичний арешт майна, які борги можуть призвести до автоматичного арешту. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735361-novi-pravila-dlya-borzhnikiv-shcho-oznachayut-avtomatichni-obmezheniya-na-mayno>

34. Денисова Д. Держбюджет України 2026: яким буде прожитковий мінімум, скільки заклали на оборону та чи підвищать зарплату вчителям [Електронний ресурс] / Дар'я Денисова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 груд. — Електрон. дані. Зазначено, що держбюджет на 2026 р., ухвалений Верховною Радою України (ВР України) 03.12.2025,

називали популістським і передвиборним через рекордні 3339 правок і пропозиції масових пільг. Він став компромісним варіантом між вимогами Міжнародного валютного фонду (МВФ), потребами фронту та політичним тиском напередодні виборчого циклу. Попри відхилення більшості популістичних пропозицій, ключові соціальні заходи збережено чи скориговано. Розглянуто, що відомо про фінансування на 2026 р. після його ухвалення депутатами, як зміняться мінімальні зарплати, прожитковий мінімум, зарплати вчителів. Зауважено, що бюджет-2026 залишається надзвичайно залежним від зовнішнього фінансування: майже 40 % його дефіциту покривається коштом міжнародних партнерів. Це означає, що будь-яка затримка або скорочення допомоги змусить уряд переглядати соціальні видатки чи здійснювати екстрені запозичення на внутрішньому та зовнішньому ринках. Така залежність — головний, але не єдиний ризик для виконання бюджету в наступному році. Текст:

<https://focus.ua/uk/economics/735548-byudzheth-2026-skilki-zaklali-na-oboronu-prozhitkoviy-minimum-i-zarplati-vchiteliv>

35. **Державні нагороди українським дефлімпійцям** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. — 2025. — 5 груд. [№ 249]. — Електрон. дані. Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський зустрівся зі спортсменами дефлімпійської збірної команди України, які здобули 100 медалей — найбільшу кількість нагород серед інших команд — на XXV літніх Дефлімпійських іграх у Токіо, та відзначив їх державними нагородами. «Перемагаєте щодня, перемагаєте важкі обставини, зневіру, страх. І разом із цим досягаєте успіхів, і яких — реальних успіхів на спортивній арені. Доводите світу, що українці — народ, який уміє перемагати і перемагає. Це доводять ваші неймовірні результати на Дефлімпійських іграх у Токіо», — зазначив глава держави. Президент привітав спортсменів з перемогою і від імені всіх українців подякував дефлімпійцям і їхнім тренерам.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/derzhavni-nagorodi-ukrayinskim-deflimpijcyam/>

36. **Діалог влади та бізнесу: у Волинській ОВА обговорили стабільне енергозабезпечення підприємств** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Волинській ОВА відбувся черговий діалог влади та бізнесу, присвячений системному підходу та впровадженню інноваційних рішень для забезпечення енергетичної безпеки підприємств області. Учасники обговорили проблеми, пов'язані з пошкодженнями енергетичної інфраструктури та можливими відключеннями електропостачання, а також шляхи підтримки стабільної роботи підприємств і суб'єктів господарювання. Значну увагу приділили критично важливим об'єктам, пріоритетному електропостачанню, власній генерації та автономній роботі підприємств.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388907>

37. **Для дітей Героїв організували святкове дійство до Дня Святого Миколая** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у кінотеатрі «Люм'єр» за ініціативи начальниці обласної військової адміністрації Світлани Онищук розпочався цикл святкових заходів до Дня Святого Миколая. Для 165 дітей загиблих і зниклих безвісти захисників Івано-Франківського району організували тепле святкове дійство з аніматорами, різдвяним фільмом, смаколиками та подарунками. Очільниця області зазначила, що День Святого Миколая малеча чекає з надією та радістю, і дорослі мають створити для дітей щасливі миті навіть у непрості часи. Такі заходи вже стали традицією, а цього тижня понад півтори тисячі дітей із родин Героїв відчують атмосферу свята, турботи й підтримки.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388912>

38. **Доступність починається з нас: у Чернігові відбулась тематична конференція** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Чернігові в комунальному некомерційному*

підприємстві (КНП) «Ветеранський простір» відбулася тематична конференція, присвячена психологічній взаємодії з ветеранами та їхніми родинами. Співорганізатором заходу виступила громадська організація «Ветеранська спільнота України «Серцевір». Зазначено, що участь у конференції взяли фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб із різних громад області. Під час зустрічі обговорювали ключові психологічні аспекти ефективної комунікації, механізми надання підтримки, реагування на кризові стани та особливості супроводу родин ветеранів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388972>

39. Євгенія Кравчук: Україна розширила кількість мов, що перебувають під захистом [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Як розповіла народна депутатка, член фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Євгенія Кравчук, Верховна Рада України (ВР України) ухвалила в цілому законопроект №14120, який стосується змін через оновлення перекладу Європейської хартії регіональних або міноритарних мов. Вона зауважила, що таким чином в Україні розширено кількість мов, що перебувають під захистом. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389006>

40. Ірина Борзова: Держава оперативно реагує на нові виклики в соціальній сфері й намагається надати максимальну підтримку тим, хто її потребує [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Як розповіла народна депутатка, член фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Ірина Борзова, в Україні з кожним днем зростає навантаження на соціальну систему як у громадах, так і на державному рівні, адже збільшується кількість людей, які потребують уваги, підтримки та соціальної допомоги. Вона нагадала, що в проекті бюджету наступного року на соціальну сферу передбачено 467 млрд грн, що на 45 млрд більше, ніж цього року. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388918>

41. **Катишев К. В ООН попередили про ризик катастрофи в Україні** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 груд. — Електрон. дані. *Наведено тези інтерв'ю постійного представника та координатора гуманітарної допомоги ООН в Україні Маттіаса Шмале про те, що фінансування гуманітарної допомоги Україні зменшується, а «Зимовий план», спрямований на допомогу вразливим групам населення, які проживають поблизу лінії фронту, профінансований лише на 65 %, тож він охопив лише 1 млн осіб замість запланованих 1,7 млн. Представник ООН нагадав, що ООН і гуманітарні партнери підтримують прифронтові райони грошовою допомогою, коштами на утеплення та твердим паливом. Найбільше занепокоєння викликають Харків, Дніпро та малі населені пункти поблизу лінії фронту, де енергетична інфраструктура руйнується швидше, ніж триває її відновлення. «Якщо зима буде суворою й енергетичні перебої триватимуть, є ризик катастрофи – тисячі людей залишаться у багатоповерхівках без опалення та води», – попередив М. Шмале. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838978-v-oon-poperedyly-pro-ryzyk-katastrofy-v-ukraini>*

42. **Качуровська О. Генасамблея ООН ухвалила резолюцію щодо викрадених українських дітей** [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. *Вказано, що Генеральна Асамблея ООН 03.12.2025 ухвалила резолюцію, яка вимагає повернення викрадених РФ українських дітей. Проти резолюції, окрім РФ, проголосували Білорусь, Буркіна-Фасо, Куба, Північна Корея, Іран, Нігер, Судан. Документ вимагає від РФ негайного, безпечного та безумовного повернення всіх українських дітей, які були примусово переміщені або депортовані; мають бути припинені будь-які практики щодо примусового переміщення, депортації, розлучення з родинами, зміни персонального статусу дітей (через громадянство, усиновлення чи влаштування в прийомні сім'ї) та спроби ідеологічного впливу на них. Генасамблея відзначає, що такі дії РФ суперечать Женевським конвенціям та іншим документам, які*

забороняють «індивідуальні або масові примусові переміщення, а також депортації захищених осіб із окупованої території незалежно від мотиву». Документ підкреслює необхідність забезпечити притягнення до відповідальності всіх причетних до примусових переміщень і депортацій. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4837637-henasambleia-oon-ukhvalyla-rezolutsiui-schodo-vykradenykh-ukrainskykh-ditei>

43. **Качуровська О. РФ почала вивозити українських дітей до КНДР** [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. *Наведено тези виступу на слуханнях у Сенаті США 03.12.2025 експертки з міжнародного правосуддя та юридичного аналізу Регіонального центру прав людини Катерини Рашиєвської, яка зазначила, що російські окупанти незаконно переміщують українських дітей із тимчасово окупованих територій (ТОТ) до так званих «таборів перевиховання» не лише в РФ і Білорусь, а й до Північної Кореї. За словами правозахисниці, її організація задокументувала існування 165 таборів «перевиховання», де українських дітей піддають примусовій мілітаризації та русифікації; РФ офіційно називає вивезення українських дітей «евакуацією», проте, згідно з міжнародним гуманітарним правом, така процедура має чіткі обмеження та зобов'язання, яких країна-агресор не дотримується. Зокрема право вимагає від держави-окупанта вживати всіх можливих заходів для возз'єднання родин. Крім того, РФ була зобов'язана надати списки викрадених дітей до Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ). Але не виконала жодного з цих зобов'язань, констатувала правозахисниця.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4837649-rf-pochala-vyvozyty-ukrainskykh-ditei-do-kndr>

44. **Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики підтримав низку рішень у сфері культури та національної пам'яті** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 1 грудня відбулося засідання Комітету, під час якого народні депутати*

розглянули та підтримали низку важливих рішень у сфері гуманітарної політики та національної пам'яті. Комітет розглянув і рекомендував проєкт Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026 – 2027 роках» (реєстр. № 14203) за основу і в цілому з урахуванням пропозицій Комітету. Також на засіданні підтримали проєкт Постанови про заходи зі вшанування пам'яті Симона Петлюри (реєстр. № 14244). Обговорили проєкт Закону «Про внесення змін до Закону «Про застосування англійської мови в Україні» (реєстр. №14071) щодо усунення правової невизначеності стосовно надбавки за володіння англійською мовою. Окремо було розглянуто питання, пов'язане з Рішенням Комітету за підсумками виїзного засідання, яке відбулося 30 - 31 жовтня у Львові. Голова підкомітету з питань культурної політики Микола Княжицький повідомив, що рекомендації стосуються сфер книговидання та музейної справи, зокрема питань збереження пам'яток культурної спадщини. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388953>

45. **Комітет з питань організації державної влади провів щорічний Бучанський форум «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція»** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 1 грудня 2025 р. у м. Буча Київської області відбувся традиційний щорічний Бучанський форум «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція». Зазначено, що захід організовано Комітетом Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Учасники Форуму детально обговорили національну візію реформи децентралізації в умовах європейської інтеграції, пріоритети законодавчого порядку денного у сфері децентралізації, успішні практики міжнародних проєктів для сталого розвитку громад і регіонів, законодавче забезпечення розмежування повноважень органів місцевого самоврядування (ОМС) та органів виконавчої влади за принципом субсидіарності. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388949>

46. **Копил В. Три місяці полону за допомогу людям: історія Руслана з Енергодара** [Електронний ресурс] / Валерія Копил // Дзеркало тижня. – 2025. – 7 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про Руслана з Енергодара, який, ризикуючи життям, вирушив із гуманітарною місією до Маріуполя у березні 2022 р. та був незаконно затриманий російськими військовими. Його понад три місяці утримували в нелюдських умовах у фільтраційній в'язниці в Оленівці, де він пережив допити, побиття й тортури. Після звільнення чоловік вимушено опинився за кордоном і за підтримки правозахисників два роки добивався офіційного підтвердження факту перебування в полоні. Пояснено, чому такий статус важливий, та описано покроковий алгоритм його отримання для цивільних, які пережили незаконне ув'язнення. Історія Руслана підкреслює масштаби трагедії, яку російська агресія принесла мирним людям, і важливість правової допомоги кожному, хто пережив полон.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/tri-misjatsi-polonu-za-dopomohu-ljudjam-istorija-ruslana-z-enerhodara.html>

47. **Королець І. «На боці дитини»: чому мовний закон не може бути інструментом самосуду** [Електронний ресурс] / Ірина Королець // Дзеркало тижня. – 2025. – 7 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про проблему випадків насильства щодо дітей, які деякі дорослі намагаються виправдати мовним законом чи патріотичними мотивами. Авторка – психологиня, що працює з дітьми та постраждалими від травматичних подій, – наголошує, що жодне насильство не може бути виправдане, а виховувати дитину мають право лише її батьки або опікуни. Вона пояснює різницю між обов'язком держави забезпечувати українськомовну освіту і водночас гарантувати кожній дитині безпечне середовище, незалежно від мови, якою вона спілкується. Наводячи власний досвід проживання в різних країнах, авторка підкреслює важливість адаптаційних механізмів, підтримки та ненасильницького заохочення до вивчення мови. Вона застерігає, що агресивні методи «українізації» схожі на практики держави-агресора й суперечать демократичним принципам України. Стаття закликає будувати мовне*

середовище на повазі, терпінні й захисті прав дітей, а не на страху чи примусі.

Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/na-botsi-ditini-chomu-movnij-zakon-ne-mozhe-buti-instrumentom-samosudu.html>

48. **Котляр А. Державні діти: що сталося з ними в евакуації в Туреччині і що відбувається щодня в Україні** [Електронний ресурс] / Алла Котляр // Дзеркало тижня. – 2025. – 6 груд. – Електрон. дані. *Висвітлено проблеми, що виникли під час евакуації українських дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до Туреччини на початку повномасштабної війни. Розслідування показало, що, попри наміри захистити дітей від небезпеки, їхнє перебування за кордоном супроводжувалося численними порушеннями прав, нестачею контролю, браком доступу до освіти та медичних послуг, а також випадками насильства. Значна частина відповідальності лягає як на благодійний фонд, який не забезпечив належних стандартів безпеки й догляду, так і на державні органи, що мали контролювати процес виїзду та перебування дітей. Експертка Дар'я Касьянова підкреслює, що ці випадки не є поодинокими — вони демонструють системні проблеми інтернатної системи, відсутність належної підтримки біологічних сімей та кризи сімейних форм виховання. Додаткові труднощі створює хронічне недофінансування опікунів, прийомних сімей і будинків сімейного типу, що унеможлиблює якісний догляд. Зроблено висновок, що для захисту дітей необхідні не декларативні укази, а реальні системні зміни, посилення контролю та розвиток служб підтримки сімей.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/derzhavni-diti-shcho-stalosja-z-nimi-v-evakuatsiji-v-turechchini-i-shcho-vidbuvajetsja-shchodnja-v-ukrajini.html>

49. **Краснолуцька О. Без житла і виплат. Зміни для українських біженців** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Вказано, що низка країн Європейського Союзу (ЄС) вже переглядають свої програми соціальної допомоги для громадян України, незважаючи на те, що тимчасовий захист для українців у країнах ЄС діє до березня 2027 р. Так у Нідерландах планують*

закрити соціальне житло (спеціалізовані заклади проживання, створені урядом протягом останніх трьох років), де проживає близько 75 % українців. У Шотландії скасували щомісячну виплату «подяки» шотландцям, які приймають українських біженців. У Німеччині запроваджують реформу соціальних виплат: тепер громадяни України, які прибули після 01.04.2025 року, отримуватимуть меншу допомогу по безробіттю. Нові правила мають стимулювати більше українців шукати роботу. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4837312-bez-zhytla-i-vyplat-zminy-dlia-ukrainskykh-bizhentsiv>

50. **Краснолуцька О. Посилення мобілізації: про які зміни говорять** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 груд. — Електрон. дані. Анонсуючи посилення мобілізаційних заходів, Головнокомандувач ЗСУ Олександр Сирський нагадав, що тривалість базової загальновійськової підготовки (БЗВП) уже збільшена до 51 дня, введені фахова підготовка й адаптаційний період у підрозділах. Планується підвищити рівень інструкторів та обладнання навчальних центрів, а також – перенести армійські корпуси подалі від прифронтових районів – на полігони у центральній і західній Україні. Секретар Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань національної безпеки, оборони та розвідки Роман Костенко заявив, що в Україні щомісяця призивають близько 30 тис. осіб, що покриває лише половину потреб у людях, і повідомив, що парламент розгляне законопроект № 14210 про тимчасову заборону на виїзд за кордон для частини заброньованих чоловіків (тих, хто порушив закон про військовий облік та отримав пільгове бронювання на 45 днів для усунення порушення). Голова підкомітету з державної безпеки, оборони та оборонних інновацій Федір Веніславський акцентував, що народні депутати зараз обговорюють нові варіанти покарань для ухилянтів, а парламентарка Ірина Фріз запропонувала збільшити грошове забезпечення, щоб мотивувати чоловіків не ухилятися. Йдеться і про законопроект № 13574, що готується до другого читання, згідно з яким право на відстрочку

втраять: зараховані на навчання не вперше (здобувачі вищої освіти другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового / освітньо-творчого) рівнів); зараховані на навчання в коледжі, ПТУ, виші (тільки щодо бакалаврату) пізніше року, в якому їм виповнилось 25 років. Зазначено, що уряд удосконалив механізм автоматичного продовження відстрочок для опікунів і доглядачів. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838749-posylennia-mobilizatsii-pro-yaki-zminy-hovoriat>

51. Кушнір Є. Школа в блекауті: як навчатимуться діти і що має зробити держава [Електронний ресурс] / Євген Кушнір // Дзеркало тижня. – 2025. – 1 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про те, як українські школи працюють в умовах блекаутів і з якими труднощами стикаються директори, вчителі й батьки. Попри наявність генераторів, вони не забезпечують повноцінне освітлення та роботу всіх систем, що ускладнює навчання та харчування дітей. Лист Міністерства освіти і науки України із рекомендаціями вийшов запізно й містить непрактичні поради, зокрема про шестиденний тиждень і подовження навчального року, що викликало занепокоєння родин. Асоціація керівників шкіл пропонує створити експертну групу, чіткі чеклісти та механізми зворотного зв'язку, а також поширення ефективних місцевих рішень, як-от київський алгоритм підготовки до відключень. Основною проблемою залишається недостатнє матеріально-технічне забезпечення шкіл, яке потребує державної програми для створення енергостійких навчальних закладів. Текст: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/shkola-v-blekauti-jak-navchatimutsja-diti-i-shcho-maje-zrobiti-derzhava.html>*

52. Латвія урізає фінансову допомогу біженцям з України: що зміниться [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 3 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що на підтримку українських біженців Латвія виділила у 2025 р. 64 млн євро. Та вже у 2026 р. ця сума зменшиться і становитиме 39 717 846 євро. Депутати Сейму ухвалили поправки до закону про підтримку цивільних жителів України, які передбачають відмову від*

кількох заходів підтримки. Ухвалені зміни передбачають, що відтепер жителі України матимуть такі самі права і в такому самому обсязі на знижки на проїзд і провезення багажу в регіональному транспорті, як і категорії місцевих жителів, які отримують субсидії. За інформацією ресурсу, у 2025 р. кількість українців, які в'їжджають до Латвії, залишається стабільною. У середньому на місяць для отримання статусу тимчасового захисту в Латвії заново реєструється 500 – 600 осіб; працевлаштовано в країні щонайменше 9909 жителів України. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/543507-latviia-urizaie-finansovu-dopomohu-bizhentsiam-z-ukrainy-shcho-zminytsia>

53. **Лиса А. В Україні з'явилася почесна відзнака Громада-рятівник** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 7 груд. — Електрон. дані. Як повідомив у День місцевого самоврядування Президент Володимир Зеленський, в Україні запровадили відзнаку для активних громад, які допомагають фронту, приймають внутрішньо переміщених осіб (ВПО), допомагають запрацювати релокованим бізнесам тощо. Глава держави наголосив, що сьогодні Україна шанує кожен таку активну громаду, всіх лідерів українських громад, «кожне небайдуже українське серце, яке хоче для нашої держави сили і хоче закінчення цієї війни і працює заради цього». Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838467-v-ukraini-ziavylasia-pochesna-vidznaka-hromada-riativnyk>

54. **Лиса А. У Києві демонтували понад 20 тисяч незаконних рекламних конструкцій** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 3 груд. — Електрон. дані. Як повідомило Управління з питань реклами Київської міської державної адміністрації (КМДА), з початку року з міського простору вдалося прибрати 20 069 незаконних рекламних конструкцій і вивісок, розміщених із порушеннями. Вказано, що найбільше – 733 одиниці – були на фасадах будівель; ще 476 конструкцій прибрали з парканів. З опор та об'єктів транспорту демонтували вісім конструкцій, стільки ж – із дахів. Також прибрали 107 наземних конструкцій і 233

штендери, які часто перешкоджають пішоходам і створюють потенційно небезпечні ситуації. Текст: <https://ua.korrespondent.net/city/kyiev/4837462-u-kyievi-demontuvaly-ponad-20-tysiach-nezakonnykh-reklamnykh-konstruktсии>

55. **Лиса А. Уряд затвердив щомісячну виплату за Хрест бойових заслуг** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. — Електрон. дані. Наведено інформацію Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України про те, що Кабінет Міністрів України (КМ України) 03.12.2025 схвалив постанову, спрямовану на визначення умов призначення та виплати щомісячної грошової виплати особам, нагородженим відзнакою «Хрест бойових заслуг». Грошова виплата становитиме 12 тис. грн. У разі якщо людина має право на виплати за кількома нагородами, то вона може отримувати лише одну - у тому розмірі, який сама обере. Зокрема виплати становлять: орден «Золота Зірка» - 24 тис. грн; орден Богдана Хмельницького трьох ступенів - 16 тис. грн; ордени «За мужність» трьох ступенів і княгині Ольги трьох ступенів - 8 тис. грн. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838061-uriad-zatverdyyv-schomisiachnu-vyplatu-za-khrest-boiovykh-zaslukah>

56. **Лиса А. Уряд прискорив бронювання працівників бізнесу** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 груд. — Електрон. дані. Наведено інформацію Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства про те, що Кабінет Міністрів України (КМ України) 08.12.2025 ухвалив зміни до Порядку бронювання військовозобов'язаних, спрямовані на захист кадрового потенціалу підприємств, які працюють в оборонно-промисловому комплексі (ОПК) і забезпечують економічну стійкість країни. Одне з важливих нововведень – можливість бронювати працівників підприємств ОПК строком на 45 календарних днів – період, протягом якого працівник усуває порушення правил військового обліку. Для підприємств, яким підтверджено статус критично важливих, скасовано дію 72-годинного строку для перевірки списків працівників, поданих на бронювання. Тепер рішення ухвалюються швидше, що

допомагає оперативно захищати персонал і підтримувати безперервну роботу. Нововведення починають діяти з дати офіційного опублікування постанови КМ України. Текст: <https://ua.korrespondent.net/business/4838657-uriad-pryskoryv-bronuivannia-pratsivnykiv-biznesu>

57. **Літвин І. Ірландія виділить Україні додаткові 125 мільйонів євро** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Як заявив прем'єр-міністр Ірландії Міхал Мартін під час візиту Президента України Володимира Зеленського до країни, Ірландія виділить додаткові 125 млн євро фінансової підтримки, включаючи 100 млн євро на нелетальну військову допомогу, «щоб допомогти Україні щоночі протистояти атакам російських ракет і безпілотників». Вказано, що 25 млн євро спрямовані на підтримку відновлення та захисту української енергетичної інфраструктури та забезпечення необхідними енергопостачанням. Ці зобов'язання є частиною Дорожньої карти партнерства між Україною та Ірландією до 2030 р.; вони зміцнять двосторонні відносини в низці сфер, включаючи політичну та безпекову співпрацю; підтримку відновлення та реконструкції України; співпрацю в галузі інновацій та освіти; економічну співпрацю та створення Ірландсько-українського економічного форуму; а також культурну співпрацю.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4837209-irlandiia-vydilyt-ukraini-dodatkovii-125-milioniv-yevro>

58. **Літвин І. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів зібрала необхідні голоси** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 10 груд. — Електрон. дані. *Як зазначено на сайті електронних петицій, петиція до Кабінету Міністрів України (КМ України) щодо заборони російськомовних версій українських сайтів набрала необхідні для розгляду урядом 25 тис. голосів. Пояснюючи доцільність такої заборони, автор звернення Олександр Леоненко зауважив, що не потрібно створювати сайти «для нашого ворога», для громадян інших країн «міжнародною мовою є англійська», а «...всі українці знають українську мову.*

Це їхній обов'язок відповідно до частини 1 статті 6 закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної»». Автор петиції наголосив, що російськомовна версія українських сайтів є «колоніальним рудиментом», «інструментом культурної та інформаційної експансії країни-агресора» та «загрозою інформаційній безпеці України». Він вимагає від КМ України розробити та подати на розгляд до Верховної Ради України (ВР України) законопроект, що передбачатиме заборону створення та функціонування російськомовних версій сайтів в Україні та відповідальність для власників та адміністраторів сайтів за порушення цієї вимоги. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4839218-petytsiia-pro-zaboronu-rosiiskomovnykh-versii-saitiv-zibrala-neobkhidni-holosy>

59. Літвин І. У світі за рік вбили 67 працівників ЗМІ [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 груд. — Електрон. дані. Наведено дані зі щорічного звіту про свободу преси, опублікованому організацією «Репортери без кордонів» (RSF). Зокрема зафіксовано щонайменше 53 із 67 працівників ЗМІ, вбитих між 01.12.2024 та 01.12.2025, які стали жертвами воєн або злочинних мереж. Найбільше журналістів було вбито за останній рік у Газі – 43 %; Мексика - друга найнебезпечніша країна у світі; Сирія – країна з найбільшою кількістю медіафахівців із невідомою долею. Наразі 503 журналісти перебувають у в'язницях у 62 країнах світу; більшість - у Китаї (121), далі йдуть РФ (48) і М'янма (47). РФ також утримує більше іноземних журналістів, ніж будь-яка інша країна, а саме – 26 українців. Йдеться і про оприлюднений рейтинг свободи преси, де наголошено на історично низькому рівні, в якому наразі перебуває світовий стан свободи преси. Крім нестабільної ситуації з безпекою та зростаючого авторитаризму, головною причиною цього є економічний тиск. Найкраще ЗМІ почуваються у країнах Північної Європи – Норвегії, Естонії, Нідерландах, Швеції та Фінляндії. Україна посідає 62-ге місце, США - на 57-му, Білорусь - на 166-му, РФ - на 171-му. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/world/4838948-u-sviti-za-rik-vbyly-67-pratsivnykiv-zmi>

60. **Микола Калашник провів нараду з керівниками громад Київщини щодо використання субвенцій** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що голова Київської обласної державної адміністрації (ОДА) Микола Калашник провів робочу нараду з керівниками громад області, присвячену використанню коштів субвенцій з обласного та державного бюджетів. Він підкреслив, що кошти мають працювати ефективно, а громади, які не забезпечать освоєння на рівні 80 % обласних і 60 % державних субвенцій до кінця року, не отримають фінансування наступного року. Водночас громади, які підтвердять реальний темп реалізації проєктів і перевищать встановлені показники, отримають подальше фінансування для завершення робіт і реалізації нових проєктів.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388946>

61. **Міжнародний проєкт Центру гідності дитини УКУ представили у Словенії** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що презентація проєкту «Safeguarding. Безпека дитини в середовищі Церкви» відбулася у Люблянці 18 листопада, у Всесвітній день запобігання та зцілення від сексуальної експлуатації, насильства й жорстокого поводження щодо дітей. Географія проєкту розширюється – після України, Польщі, Словаччини та Німеччини Словенія є п'ятою країною, де його представила команда Центру гідності дитини Українського католицького університету (УКУ). За повідомленням офіційного сайту УКУ, проєкт включає онлайн-курс «Safeguarding. Безпека дитини в середовищі Церкви» та виставку «Розпізнати. Реагувати», створену на основі ілюстрацій української художниці, іконописиці Уляни Креховець. Завдяки співпраці з групою щодо превенції насилля Конференції єпископів Католицької Церкви у Словенії та Інститутом Інтегрум, матеріали курсу та виставка доступні і словенською мовою. Вони*

допоможуть місцевому духовенству, мирянам, які мають уряд в Церкві, розпізнавати й запобігати насильству над дітьми в середовищі Церкви. Окремою темою зустрічі став український досвід впровадження системи захисту дітей в умовах повномасштабної війни, залучаючи мистецький підхід до висвітлення проблеми. Текст: https://risu.ua/mizhnarodnij-proekt-centru-gidnosti-ditini-uku-predstavili-u-sloveniyi_n160683

62. **Мозговий І. У Пенсійному фонді пояснили, кому не зарахують «радянський» трудовий стаж** [Електронний ресурс] / Іван Мозговий // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. Зазначено, що багато українців мають радянський трудовий стаж, але не всі знають, як саме визначається його включення до страхового стажу для нарахування пенсії. Як пояснили в Головному управлінні Пенсійного фонду України (ПФУ), періоди роботи, придбані на території республік колишнього СРСР до 01.01.1992, зараховуються до страхового стажу лише за дотримання двох ключових умов: людина мешкає в Україні і не отримує пенсії за ці періоди в іншій державі. Вказано: якщо документ про неотримання пенсії з іншої країни відсутній, пенсіонеру необхідно звернутися до сервісного центру ПФУ для сприяння в отриманні цієї довідки. Розглянуто порядок розрахунку пенсії та що не вважається роботою в іншій державі. Текст: <https://fakty.ua/463848-v-pensionnom-fonde-obyasnili-komu-ne-zaschitayut-sovetskij-trudovoj-stazh>

63. **На Житомирщині відкрили пам'ятник загиблим воїнам-десантникам** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Житомирській області відкрили пам'ятник на честь загиблих воїнів-десантників, які віддали життя за свободу, державу та майбутнє України. Пам'ятник увіковічнює внесок військовослужбовців і слугує місцем шанування та подяки тим, хто ціною власного життя захищав незалежність країни. Відзначено, що відвага й стійкість десантників стали опорою для регіону на початку повномасштабного вторгнення та

продовжують

надихати

українців.

Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/388910>

64. **На Київщині відкрили п'яту чергу Містечка Хансена для ВПО та постраждалих від воєнних злочинів** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Тарасівці введено в експлуатацію п'яту чергу Містечка Хансена — житлового комплексу для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та людей, постраждалих від воєнних злочинів. До нового етапу увійшли 16-квартирний будинок для ВПО, гуртожиток на 40 ліжкомісць для людей похилого віку, простір для студентів ІТ-академії та «Шелтер Відновлення» для жінок, які пережили полон,*

насильство

або

катування.

Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/388945>

65. **На Полтавщині відбувся перший регіональний форум Polaris з розвитку багаторівневого врядування** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Полтавській області провели перший регіональний форум «Polaris», присвячений децентралізації та підвищенню ефективності взаємодії різних рівнів влади в умовах війни. Під час форуму обговорювали механізми розмежування повноважень між різними рівнями влади та шляхи підвищення управлінської спроможності громад. Зазначено, що Полтавщина демонструє високі показники фінансової спроможності: 47 територіальних громад (понад 78 % від загальної кількості) відповідають цим критеріям, тоді як середній показник по країні – близько 34 %. Текст:*

<https://www.golos.com.ua/article/389000>

66. **На Сумщині діють центри підтримки дітей у складних життєвих обставинах** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Сумській області працюють чотири центри соціально-психологічної реабілітації для дітей віком від 3 до 18 років. Вони*

надають соціальну, психологічну, педагогічну, медичну та правову підтримку, допомагаючи дітям зберегти безпечне середовище та повернутися до рідних сімей. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388939>

67. **На Чернігівщині підписали Меморандум про взаєморозуміння** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Чернігівській ОВА уклали тристоронній Меморандум про взаєморозуміння між ОВА, Представництвом ЮНІСЕФ в Україні та Координаційним центром з розвитку сімейного виховання та догляду дітей. Основний акцент партнерства – розвиток патронату та сімейних форм виховання, а також розширення спектра соціальних послуг. Ідеться, зокрема, про раннє втручання, супровід під час інклюзивного навчання, денний догляд дітей з інвалідністю, соціальний супровід родин у складних життєвих обставинах та екстрені інтервенції. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389125>

68. **Нідерланди планують закрити центри для українців у 2027 році** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 3 листоп. – Електрон. дані. Згідно із заявою міністерки житлового господарства Нідерландів Мони Кейзер, житлові об'єкти, створені для українських біженців, мають закритися «якнайшвидше» після закінчення терміну дії спеціальних правил захисту ЄС у 2027 р., уряд перестане також субсидувати проживання та медичне страхування українців. Водночас вони зможуть претендувати на ті ж соціальні виплати, що й громадяни Нідерландів. Вказано, що нині близько 75 % українців проживають у державних центрах, створених протягом останніх трьох років. Нідерландів. Міністерка визнає, що, попри високу зайнятість українців — дві третини працюють, а їхній внесок в економіку минулого року оцінюють у 3,5 млрд євро — значна частина людей матиме право на отримання соціальної допомоги. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/543477-niderlandi-planuyut-zakriti-tsentri-dlya-ukrajintsiv-u-2027-rotsi>

69. **Олександр Корнієнко: корінні народи України — гідні члени української родини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Олександр Корнієнко звернувся з вітальним словом до учасників Конгресу корінних народів України, зокрема лідерів кримськотатарського, караїмського та кримчаківських народів, і відзначив їхню важливу роль у підтримці та захисті України. Він підкреслив, що Верховна Рада завжди буде на боці корінних народів, готова надавати ресурси та підтримку для реалізації державної політики через законодавство, взаємодію зі спільнотами та діалог із Меджлісом кримськотатарського народу. Перший віцепікер підкреслив важливість міжнародної співпраці у сфері захисту прав корінних народів та інтеграції їхніх інтересів у європейські стандарти.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388955>

70. **Олександр Корнієнко: реформа децентралізації в Україні – найуспішніша за оцінкою європейських партнерів** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) долучився з вітальним словом до Бучанського Форуму «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція». Під час свого виступу О. Корнієнко наголосив на важливості децентралізації як ключового елементу розвитку сильних регіонів та ефективної взаємодії між центральною і місцевою владою. Він відзначив досягнення ВР України у впровадженні реформи та підкреслив необхідність подальшого узгодження підходів до її реалізації. Окремо наголосив на необхідності підвищення ефективності місцевого самоврядування, зокрема щодо якісного супроводу ветеранів після демобілізації та звільнених з полону українців. За словами Першого віцепікера, ключовим залишається ухвалення законодавства щодо розподілу повноважень у системі місцевого самоврядування.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388927>

71. **Олександр Корнієнко: українська молодь є справжнім рушієм змін і драйвером розвитку держави** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) О. Корнієнко взяв участь у форумі державотворців «Софія Київська». Зауважено, що цей щорічний захід, який проводиться вже в восьме, є платформою для молоді, де вона може ознайомитися з функціонуванням усіх гілок влади та ключових інституцій, що формують основу сильної та стійкої держави. За словами Першого віцеспікера, молодь, яка взяла участь у форумі, демонструє високий рівень мотивації та розуміння державних процесів. «Щоразу під час наших зустрічей я бачу молодих людей, які є справжнім рушієм змін і в майбутньому стануть драйверами розвитку держави. Вони ставлять предметні запитання, що свідчить про їхню активну залученість до життя країни. Це ті, хто творять себе і творять Україну», — зазначив О. Корнієнко. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389027>

72. **Парламенту України рекомендовано прийняти за основу і в цілому проєкт постанови про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що члени Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій на засіданні розглянули проєкт Постанови «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України» (реєстр. № 14180 від 03.11.2025). Постанову розроблено з метою виконання положень Постанови ВР України «Про нагороди Верховної Ради України» від 19.08.2025 № 4570-IX, якою перейменовано всі премії і стипендії ВР України. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388926>

73. **Працевлаштування як ключ до інтеграції ветеранів у цивільне життя на Сумщині** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов.

Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Сумській ОВА відбулася нарада за участю представників обласної влади, ветеранських організацій, народних депутатів і державних інституцій, присвячена професійній адаптації військових після повернення до цивільного життя. Основна увага була приділена працевлаштуванню як головному механізму інтеграції ветеранів у соціальне та економічне середовище. Під час наради обговорили законодавчі ініціативи у сфері ветеранського підприємництва, цільові програми підтримки та створення економічних паспортів громад, що дозволяють визначати напрями розвитку ветеранських ініціатив на місцевому рівні. Представники Українського ветеранського фонду презентували можливості грантових програм для створення та масштабування ветеранського бізнесу. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388998>

74. **Представник УГКЦ виступив на єкуменічній конференції в Фінляндії, де аналізували феномен «руського міра»** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. – Електрон. дані. За повідомленням Департаменту інформації Української Греко-Католицької церкви (УГКЦ), на початку грудня в Гельсінкі (Фінляндія) відбулася міжнародна єкуменічна конференція «*Resisting Empire, Promoting Peace: Churches Confront the „Russian World’ Ideology“*» («Протидія імперії, служіння миру: Церкви проти ідеології „руського міра“»), організована Радою Європейських Церков (СЕС) у співпраці з Євангельсько-Лютеранською та Православною Церквами Фінляндії. УГКЦ на форумі представив о. Ігор Шабан, голова Комісії УГКЦ з міжконфесійних і міжрелігійних відносин. У своїй доповіді він наголосив, що для українських християн і всього нашого народу тема конференції не є теоретичною чи суто академічною — вона пов’язана з реальністю війни, яку Україна переживає щодня. За словами І. Шабана, ідеологія „руського міра“ — це не просто набір політичних тез чи культурних символів. Це система виправдання насильства, окупації та знищення людської гідності. У ході дискусій представник УГКЦ поділився також досвідом душпастирського

служіння під час війни: роботою капеланів на фронті, діяльністю парафій, які приймають внутрішньо переміщених осіб (ВПО), і гуманітарними ініціативами Церкви, зокрема роботою патріаршого фонду «Мудра Справа».

Текст: https://risu.ua/predstavnik-ugkc-vistupiv-na-ekumenichnij-konferenciyi-v-finlyandiyi-de-analizuvali-fenomen-russkogo-mira_n160752

75. Представники Донеччини долучилися до міжнародної конференції з питань запобігання сексуальному насильству в умовах конфлікту [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що представники управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації взяли участь у Міжнародній конференції «Об'єднані заради справедливості: зміцнення партнерства для підтримки постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом». Захід, організований у межах головування України в Міжнародному альянсі із запобігання сексуальному насильству в умовах конфлікту, зібрав представників органів державної влади, міжнародних організацій, дипломатичного корпусу та громадського сектора для обміну досвідом і напрацювання спільних рішень щодо посилення підтримки постраждалих. На конференції обговорювалися міжвідомчі механізми реагування на сексуальне насильство, міжнародні практики захисту постраждалих, роль громадських організацій та стратегічних партнерств. Особлива увага приділялася підсиленню національної системи підтримки та ефективній координації між державними інституціями й міжнародними структурами.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388908>

76. Рада прийняла за основу законопроект щодо медичної допомоги та реабілітації для військових і ветеранів [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) за основу законопроекту №13704-д про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з*

полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування. Також 04.12.2025 прийнято в цілому проєкт Постанови про утворення Тимчасової слідчої комісії (ТСК) ВР України з питань розслідування порушень законодавства щодо лікування, реабілітації, протезування військовослужбовців і ветеранів, розслідування фактів завищення вартості та неналежної якості лікарських засобів, серед завдань якої: розслідування можливих порушень законодавства щодо фінансування медичних послуг для військових і ветеранів у закладах охорони здоров'я всіх форм власності; аналіз причин можливих порушень у фінансуванні лікування та реабілітації; перевірка фактів завищення цін на лікарські засоби для військовослужбовців та ветеранів; моніторинг цін на ліки у роздрібній аптечній мережі та розслідування правомірності граничних надбавок; дослідження наявності монопольного становища на ринку дистрибуції лікарських засобів для зазначеної категорії осіб; перевірка якості лікарських засобів у аптечних закладах. Текст: <https://pravo.ua/rada-pryiniala-za-osnovu-zakonoproiekt-shchodo-medychnoi-dopomohy-ta-reabilitatsii-dlia-viiskovykh-i-veteraniv/>

77. **Рак О. Українське правосуддя на шляху до ЄС — аналіз викликів через призму ЄСПЛ** [Електронний ресурс] / Оксана Рак // Юрид. газ. – 2025. – 1 груд. – Електрон. дані. За словами автора статті, верховенство права — ключовий принцип правової держави і один із трьох Копенгагенських критеріїв, що визначають, чи може держава приєднатися до Європейського Союзу. Проаналізовано ключові виклики, з якими стикається українська система правосуддя на шляху до інтеграції з ЄС, крізь призму практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Автор підкреслює, що численні рішення ЄСПЛ щодо України вказують на системні проблеми — тривалість проваджень, невиконання судових рішень, порушення права на справедливий суд і непослідовність судової практики. Застосування стандартів ЄСПЛ визначається як необхідна умова для реформування судової системи, підвищення її ефективності та забезпечення реального захисту прав людини. Акцентовано, що приведення українського правосуддя у

відповідність до європейських стандартів є критично важливим кроком для євроінтеграції та зміцнення довіри громадян до судової влади. Текст: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/ukrayinske-pravosuddya-na-shlyahu-do-es-analiz-viklikiv-cherez-prizmu-espl.html>

78. **Резніченко В. Закладено в бюджет – 2026: Гетманцев анонсував "мінімалку" для вчителів від 21 тисячі грн** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. — Електрон. дані. *Про зарплати освітян в державному бюджеті на 2026 р. народний депутат, голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев повідомив у дописі в "Telegram". За його словами, перегляд окладів вчителів був однією з причин, чому депутати мали підтримати законопроект, адже вчителі в Україні досі отримують одні з найнижчих зарплат, це — неприйнятно. Вказано, що мінімальний оклад становитиме від 21 тис. грн. Також Д. Гетманцев повідомив, що найвищі зарплати в Україні зафіксовані в галузях ІТ (65 047 грн, зросли на 717 грн), авіатранспорту (56 854 грн, зменшилися на 174 грн), фінансів і страхування (53 971 грн, зросли на 3265 грн). За даними Державної служби статистики України найнижчі середні зарплати — в галузях освіти (16 984 грн, зросли на 83 грн), бібліотек, музеїв і архівів (14 531 грн, зменшилися на 705 грн), творчості, мистецтва та розваг (14 809 грн, лишилися без змін). Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735764-derzhavniy-byudzheth-2026-minimalna-zarplata-vchiteliv-zroste-do-21-tisyachi-grn>*

79. **Резніченко В. Українцям 40+ видадуть по 2000 грн на медичні чекапи: як проходитимуть обстеження** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 груд. — Електрон. дані. *Як повідомила пресслужба Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ України), з 01.01.2026 запустять програму безоплатних медичних обстежень для громадян віком від 40 років, на яку передбачено 10 млрд грн. Пропозицію пройти медичний скринінг отримає кожна людина через 30 днів після*

досягнення 40 років в застосунку "Дія". Після того, як людина підтвердить участь у програмі, 2000 грн автоматично будуть нараховані на спеціальну "Дія.Картку" — цими грошима можна буде оплатити скринінг лише в державних, приватних чи комунальних медичних закладах, включених до переліку Національної служби здоров'я України (НСЗУ). Обрати заклад можна буде незалежно від місця проживання чи реєстрації. Якщо людина не має "Дія.Картки" та не користується застосунком, буде можливість оформити в банку фізичну пластикову картку, подати заявку до Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) і отримати кошти на скринінг за тиждень. В пресслужбі МОЗ зазначили, що пакет чекапу був сформований на базі доказової медицини, розглянуто, що до нього входить. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735484-bezkoshtovniy-chekap-ukrajinci-40-otrimayut-2000-grn-na-medichni-obstezhennya>

80. Рекомендовано передбачити додаткові видатки в Державному бюджеті України на 2026 рік на підвищення заробітної плати педагогічним і науково-педагогічним працівникам [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що під головуванням очільника Комітету Сергія Бабака відбулося засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій. Комітет розглянув проєкт Закону «Про Державний бюджет України на 2026 рік» (реєстр. № 14000 від 15.09.2025) (друге читання) та схвалив пропозиції до нього. Під час засідання Комітету, зокрема, зазначалося, що педагогічна система тримається на межі, а голос парламентаріїв був одностайним: без гідної зарплати освіта розвалиться. Комітет наголосив, що більшість українських шкіл працюють завдяки самопожертві вчителів пенсійного та передпенсійного віку. Повідомлено, що Комітет рекомендував Комітету ВР України з питань бюджету передбачити додаткові видатки в Державному бюджеті України на суму 13 497 303,6 тис. грн, що дасть змогу забезпечити підвищення заробітної плати педагогічним і науково-педагогічним

працівникам до трьох мінімальних заробітних плат і виконати положення ст. 61 Закону України «Про освіту». Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388925>

81. Розпочалася друга хвиля виплат «Зимової підтримки» [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 2 груд. [№ 246]. – Електрон. дані. *Як повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, уже 14 млн українців подали заявки на отримання 1000 грн у межах «Зимової підтримки», зокрема: 11,4 млн оформили через «Дію», з них 2,9 млн заявок на дітей; понад 700 тис. — самостійно через Укрпошту; ще для 1,8 млн людей, які є у соціальному списку, кошти буде нараховано автоматично. Зазначено, що завдяки розпочатій другій хвилі виплат допомоги обсягом 1000 грн за програмою «Зимова підтримка» цього разу кошти отримають ще 2,5 млн українців, які подали заявку через «Дію» 16 листопада, зокрема й батьки, що оформлювати виплату на дітей. Загальна сума допомоги другої хвилі — понад 3 млрд грн.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/rozpochalasya-druga-hvilya-viplat-zimovoyi-pidtrim/>

82. Ростислав Тістик: Наступного року надходження до бюджетів громад від ПДФО зростуть до 64 % [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Як розповів народний депутат, член фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Ростислав Тістик, Державний бюджет на 2026 р. ухвалено з урахуванням пропозицій щодо виділення додаткових коштів на закупівлю зброї, збільшення до 64 % надходжень місцевим бюджетам від ПДФО, а також додаткового фінансування для освітян на 4,8 млрд грн. Він уточнив, що уже з 1 січня зарплати вчителям зростуть на 30 %, а з 1 вересня наступного року ще додатково на 20 %. Політик окремо звернув увагу на те, що в бюджеті наступного року окремо закладено кошти на придбання ліків для дітей з ахондроплазією.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389009>

83. Руденко О. Українцям виплачуватимуть стипендії у розмірі 10 тисяч гривень: хто отримає гроші (відео) [Електронний ресурс] / Олексій

Руденко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 6 груд. — Електрон. дані. *Як повідомив міністр освіти і науки України Оксен Лисовий під час телемарафону, у бюджеті на 2026 р. передбачено 26,5 млн грн на фінансове заохочення молодих і перспективних дослідників, тож наступного року 2650 найкращих українських науковців отримуватимуть від держави стипендію в розмірі 10 000 грн на місяць. За його словами, зазначена програма розповсюджуватиметься й на 2027 р. Він зауважив, що стимулювання науковців посилює внутрішню конкуренцію за кадри, тому що надає їм більше свободи, можливість переїжджати з одного міста до іншого та запобігає "витоку мізків".* Текст: https://focus.ua/uk/ukraine/735941-minosviti-gotuye-suttyeviy-paket-zaohochen-lisoviy-rozpoviv-hto-otrimaye-groshi#goog_rewarded

84. Руслан Стефанчук вручив премії Парламенту молодим ученим та закликав посилювати роль науки в розвитку України [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Голова Верховної Ради України (ВР України) Руслан Стефанчук вручив дипломи та відзнаки лауреатам Премії ВР України і провів зустріч із переможцями конкурсу. Премію отримали 66 молодих науковців, відібраних за результатами конкурсного відбору. На розгляд було подано роботи з 16 галузей наук із 18 регіонів країни. Р. Стефанчук підкреслив, що ця Премія є однією з найзначущіших відзнак, які він має честь вручати. Він наголосив на глибокій повазі до молодих учених, які демонструють потужну мотивацію, працелюбність та прагнення відкривати нове. Голова ВР України подякував лауреатам за їхні дослідження та самовідданість, що формують інтелектуальну основу держави.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389010>

85. Сергій Нагорняк: Попри масовані удари рф українська енергосистема демонструє стійкість і швидко відновлюється [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. *Як розповів народний депутат, член*

фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Сергій Нагорняк, сьогодні в Україні через масовані атаки росіян дефіцит електроенергії складає близько 30 %. Політик наголосив, що найближчим часом в енергосистему може бути додано приблизно 160 МВт з атомних електростанцій. З його слів, у державі робиться все, щоб збалансувати енергосистему й не допустити її критичного ураження. Він зауважив, що водночас в Україну завозяться промислові накопичувачі електричної енергії. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/388919>

86. Сидорчук О. Уряд запровадив компенсації вартості знищеного чи пошкодженого майна суб'єктів господарювання внаслідок збройної агресії російської федерації [Електронний ресурс] / Ольга Сидорчук // Юрид. практика. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. Розкрито зміст ухвалені Кабінетом Міністрів України (КМ України) 28.11.2025 постанови № 1541, якою затверджено Порядок надання часткової компенсації вартості майна суб'єктів господарювання, знищеного чи пошкодженого внаслідок збройної агресії РФ. Документ запроваджує повноцінну державну програму з компенсації вартості майна суб'єктів господарювання, знищеного або пошкодженого внаслідок воєнних дій, а також передбачає можливість часткової компенсації страхових премій за договорами страхування від воєнних ризиків. Наголошено, що ця постанова є важливим і довгоочікуваним кроком, який нарешті запускає реальний механізм державного відшкодування воєнних збитків бізнесу, окрім того, компенсація завданих збитків майну суб'єктів господарювання сприятиме швидкому відновленню та захисту економіки України, адже тепер суб'єкти господарювання можуть отримати відповідну компенсацію вартості знищеного чи пошкодженого майна без звернення до суду з позовом про стягнення збитків з РФ, що є реальним та дієвим механізмом швидкої відбудови. Текст: <https://pravo.ua/uriad-zaprovadyv-kompensatsii-vartosti-znyshchenoho-chy-poshkodzhenoho-maina-sub-iektiv-hospodariuvannia-vnaslidok-zbroinoi-ahresii-rosiiskoi-federatsii/>

87. **Сім міст отримають \$116 мільйонів на відновлення об'єктів теплопостачання** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства розвитку громад та територій, у межах другого етапу спільного зі Світовим банком проєкту «Відновлення енергозабезпечення у зимовий період та постачання енергетичних ресурсів» сім українських міст отримають кошти на відновлення критичної інфраструктури. Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив постанову, яка дозволяє спрямувати додаткові 116 млн доларів США грантових коштів на відновлення критичної інфраструктури теплопостачання у прифронтових регіонах і забезпечення сталого проходження зимового періоду. Нове обладнання для відновлення та захисту критичної інфраструктури отримають: Харків, Чернігів, Суми, Миколаїв, Кривий Ріг, Кременчук і Славута. Комунальні підприємства отримають мобільні та стаціонарні водогрійні котли, мобільні міні-когенераційні установки, насосні агрегати, труби та комплектуючі для ремонту тепломереж, обладнання для альтернативних джерел тепла.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4065945-sim-mist-otrimaut-116-miljoniv-na-vidnovlenna-obektiv-teplopostacanna.html>

88. **Скосар І. Рукавички для Артема** [Електронний ресурс] / Ірина Скосар // Дзеркало тижня. – 2025. – 6 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про 40 дітей із прифронтової Харківщини, які написали листи Святому Миколаю на запрошення психологині Світлани Борисюк. У листах діти діляться своїми мріями та болями: хтось просить рукавички чи валізу, інші — ліки для близьких, ноутбук для навчання або навіть лише мир і повернення зниклих батьків. Через їхні слова видно, наскільки війна змусила малих швидко подорослішати, пережити втрати та обмежитися найнеобхіднішим. Пані Світлана перетворила цей процес на терапію, а також поставила собі за мету знайти для кожного з дітей «свого Миколая». Завдяки небайдужим людям із різних міст усі дитячі бажання були здійснені. Стаття підкреслює силу людяності та нагадує, що навіть у часи війни діти продовжують мріяти*

— і дива все ще можливі. Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/rukavichki-dlja-artema.html>

89. **#СТОПМІНИ: Сапери ДСНС з Житомирщини розмінують деокуповані території Харківщини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що сапери Державної служби з надзвичайних ситуацій Житомирської області проводять розмінування деокупованих територій Харківщини, очищаючи їх від небезпечних наслідків бойових дій. Наголошено, що кожен розмінуваний метр землі — це відновлена безпека та врятовані життя.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389112>

90. **Третій армійський корпус Білецького запускає Ветеранський корпус для всіх підрозділів Сил Оборони** [Електронний ресурс] // Газета по-українськи. – 2025. – 6 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що командир Третього армійського корпусу, бригадний генерал Андрій Білецький анонсував створення Ветеранського корпусу для всіх підрозділів Сил оборони України, який об'єднує військовослужбовців і ветеранів, з метою трансформування набутого у війську досвіду для розвитку бізнесу, науки, освіти та суспільства. Як заявив бригадний генерал, "ветеран не повинен опинитися на узбіччі. Його досвід, лідерство, рішучість мають стати частиною повоєнного життя. У бізнесі, науці, політиці або освіті. Саме для цього ми створюємо ветеранський корпус. Тут військові та ветерани об'єднуються, підтримують один одного, стають будівничими нової України". Зазначено, що перший крок на шляху створення Ветеранського корпусу - опитування для ветеранів і чинних військовослужбовців про те, що реально потрібно військовим для впевненого повернення у цивільне життя.* Текст : https://gazeta.ua/articles/life/_tretij-armijskij-korpus-bileckogo-zapuskaye-veteranskij-korpus-dlya-vsih-pidrozdiliv-sil-oboroni/1237701

91. **Троє героїв Чернігівщини отримали державні нагороди від Президента України** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані.

Подано інформацію, що у День місцевого самоврядування Президент України Володимир Зеленський підписав указ про відзначення державними нагородами керівників і працівників місцевих органів влади. Зазначено, що серед нагороджених – троє представників Чернігівської області. Орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено Костянтина Вейкишу, старосту Семенівської міської ради та Василя Шестака, водія місцевої пожежної команди села Костобобрів, який ліквідує пожежі у прикордонних населених пунктах, рятує життя людей та захищає їхнє майно. Орденом «За мужність» III ступеня нагороджено Олександра Котова, водія пожежно-рятувального підрозділу Новгород-Сіверської міської ради. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389072>

92. У Комітеті з питань організації державної влади відбулась презентація дослідження «Підконтрольність та підзвітність старост» [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 27 листопада 2025 р. Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування провів презентацію дослідження «Підконтрольність та підзвітність старост», підготовленого громадською організацією «ДЕСПРО» за сприяння Програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP). Мета дослідження - вивчення практики застосування законодавства щодо інституту старост в частині дотримання вимог зі звітування старост, визначення шляхів усунення наявної в цій сфері проблематики. За результатами дослідження, в межах якого було проаналізовано інформацію щодо звітування понад 7000 старост майже з усіх регіонів України, було виокремлено ключові проблемні питання звітування старост. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388921>

93. У Львівській ОВА обговорили підтримку ветеранів та розвиток ветеранської інфраструктури з британськими партнерами

[Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Львівській ОВА відбулася робоча зустріч із представниками Посольства Великої Британії в Україні, присвячена розвитку ветеранської політики та пошуку нових форматів партнерства для підтримки ветеранів і їхніх родин. Зазначено, що керівник апарату Львівської ОВА презентував ініціативи області у сфері реабілітації та розвитку ветеранської інфраструктури, зокрема програми психологічної підтримки, створення реабілітаційних маршрутів і розвиток партнерських центрів підтримки ветеранів. Було окреслено ключові виклики, з якими стикаються ветерани, зокрема питання реінтеграції, працевлаштування, перекваліфікації, нерівномірність доступу до якісних ветеранських послуг у громадах і потреби у вдосконаленні законодавства та державних програм на місцевому рівні.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389002>

94. **У Франції з'явилися україномовні аудіогіди в 15 музеях** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 2 груд. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що дружина Президента України Олена Зеленська разом із Першою леді Франції Бріжит Макрон, міністром закордонних справ (МЗС) України Андрієм Сибігою та мером Парижа Анн Ідальго взяла участь у відкритті Українського сезону у Франції. Протягом чотирьох місяців у різних містах країни будуть представлені українське кіно, музика, література, візуальне мистецтво, театр. О. Зеленська повідомила, що під час її візиту до Франції до Глобальної коаліції українських студій приєдналися 12 французьких навчальних закладів, а до впровадження українських аудіогідів у провідних пам'ятках світу – 15 музеїв. Організатори Українського сезону – Французький інститут і його офіс у Києві, Український інститут та його представництво у Франції, МЗС України та Міністерство Європи та закордонних справ Франції, міністерства культури, посольства України та Франції.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4065072-ukrainomovni-audiogidi-v-15-muzeah.html>

95. **У Чернігівській обласній філармонії презентували виставу «НАСскрізь» за участю ветеранів Хмельниччини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Чернігові відбулася прем'єра вистави «НАСскрізь» Хмельницького обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Старицького. Особливістю постановки є те, що акторами стали ветерани та ветеранки російсько-української війни. Режисером вистави виступив також ветеран Дмитро Гусаков. Проєкт реалізовано в межах ініціативи «Арттерапія театром», започаткованої Хмельницьким обласним театром, мета якої – залучення ветеранів до театрального мистецтва як інструменту підтримки ментального здоров'я та адаптації після служби.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388942>

96. **Удосконалено автоматичне продовження відстрочок для тих, хто здійснює опіку чи догляд** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 6 груд. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства оборони України (МО України), Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив рішення, яке вдосконалює процедуру автоматичного продовження відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації для окремої категорії військовозобов'язаних. Уряд уточнив перелік документів, які необхідно надати, щоб забезпечити роботу механізму автоматичного продовження відстрочок для військовозобов'язаних, які здійснюють опіку, піклування, постійний догляд або утримання повнолітньої особи. Зокрема передбачено можливість надання реєстраційного номера облікової картки платника податків особи, за якою здійснюється опіка, піклування, постійний догляд або утримання. Запроваджені зміни гарантують коректну та безперебійну роботу механізму автоматичного продовження відстрочок для цієї категорії громадян.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/udoskonaleno-avtomatichne-prodovzhennya-vidstrochok-dlya-tih-hto-zdiysnyue-opiku-chi-doglyad.html>

97. **Україна завершує жнива 2025: зібрано понад 52 млн тонн зернових та олійних культур** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. *Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань аграрної та земельної політики, попри воєнний стан і постійні ворожі обстріли, українські аграрії кожного дня працюють для забезпечення продовольчої безпеки. За даними Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства, станом на 28 листопада в Україні вже зібрано 52 580,7 тис. тонн зернових культур на площі 10 420,1 тис. га. Обмолочено 89 % площ, засіяних цими культурами.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388916>

98. **Україна та Молдова посилюють співпрацю у сфері соціальної політики** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 3 груд. – Електрон. дані. *Зазначено, що міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін провів онлайн-зустріч із новопризначеною міністеркою праці та соціального захисту Молдови Наталією Плугару. Під час зустрічі сторони домовилися про поглиблення партнерства та визначили наступний раунд переговорів — він відбудеться 19.03.2026 в Кишиневі під час високорівневої конференції Ради Європи. Також сторони обговорили ключові напрями співпраці: захист українських дітей, які тимчасово перебувають у Молдові; спільні дії для їх безпечного повернення; координацію політик реінтеграції українців після повернення додому.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/ukrayina-ta-moldova-posilyuyut-spivpracyu-u-sferi-socialnoyi-politiki.html>

99. **Уряд розширив умови публічних закупівель теплових насосів і котелень** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 2 груд. – Електрон. дані. *Зазначено, що 28.11.2025 Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив зміни до пункту 13 Особливостей здійснення публічних закупівель. Постановою розширюється дія підпункту 22 на об'єкти сектора систем життєзабезпечення критичної інфраструктури. Вказано, що рішення розширило перелік устаткування та обладнання, яке замовники можуть*

придбати без використання електронної системи закупівель. Тепер на таких умовах можна закупати теплові насоси, котельні, їх складові та обладнання до них. Крім того, спрощена закупівля послуг, необхідних для приєднання до артезіанських та інших експлуатаційних свердловин різних типів. За словами заступника міністра економіки, довкілля та сільського господарства Андрія Телюти, через постійні атаки ворога та настання холодного періоду будь-яка затримка у придбанні обладнання для теплопостачання створює ризики для роботи критичної інфраструктури. Зауважено, що нові умови публічних закупівель дозволять швидше купувати теплові насоси, котельні, їхнє обладнання й відновлювати пошкоджені системи, а також накопичувати резервний фонд обладнання. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/uryad-rozshiriv-umovi-publichnih-zakupivel-teplovih-nasosiv-i-kotelen.html>

100. **Уряд ухвалив нові рішення для стабілізації енергосистеми та забезпечення українців світлом** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 10 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив комплекс рішень, спрямованих на стабілізацію функціонування об'єднаної енергетичної системи держави та забезпечення гарантованого електропостачання споживачів в умовах систематичних атак на об'єкти енергетичної інфраструктури. Уряд ухвалив заходи, що передбачають перегляд списків об'єктів критичної інфраструктури з метою оптимізації розподілу електроенергії, скорочення непершочергового споживання та обмеження зовнішнього освітлення. Важливим елементом плану є залучення резервної генерації, включно з газотурбінними, газопоршневими та когенераційними установками, а також можливість імпорту електроенергії державними компаніями. Застосовані рішення мають на меті зменшити тривалість відключень, забезпечити пріоритетне живлення населення та підвищити стійкість енергосистеми в осінньо-зимовий період. Окреслено ці заходи як необхідний інструмент для гарантованого енергопостачання в умовах кризових викликів. Текст:

<https://yur-gazeta.com/golovna/uryad-uhvaliv-novi-rishennya-dlya-stabilizaciyi-energosislemi-ta-zabezpechennya-ukrayinciv-svitlom.html>

101. **Уряд ухвалив рішення для підвищення енергетичної автономності громад** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 3 груд. [№ 247]. – Електрон. дані. *Як повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, уряд запровадив нові стимули і можливості для розвитку розподіленої генерації. «Опалювальний сезон в Україні триває в надскладних умовах щоденних атак ворога по енергетиці. Підвищити енергетичну стійкість громад в таких умовах дають змогу нові об'єкти децентралізованої генерації, зокрема когенераційні установки. Вони можуть виробляти одночасно і тепло, й електроенергію, забезпечуючи децентралізацію і додаткову стійкість під час відключень», — наголосила Прем'єр-міністр. Зокрема, Кабінет Міністрів України (КМ України) установив спеціальну ціну на газ для когенераційних установок у прифронтових регіонах. Знижено ціну на природний газ до 19 000 грн за тисячу кубометрів для виробників електроенергії на теплових електростанціях, теплоелектроцентралях, газотурбінних і газопоршневих установках у прифронтових областях. Ціна діятиме протягом одного року.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/uryad-uhvaliv-rishennya-dlya-pidvishennya-energeti/>

102. **Усі мають бути на боці миру** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 4 груд. [№ 248]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Дубліні Президент України Володимир Зеленський і Перша леді Олена Зеленська провели зустріч із Президентом Ірландії Кетрін Конноллі під час свого першого офіційного візиту до цієї країни. Глава держави подякував за фінансову та гуманітарну допомогу з початку повномасштабної російської війни, зокрема за підтримку українців, які знайшли притулок в Ірландії. Одна з головних тем обговорення — повернення українських дітей, яких викрала РФ. Україна цінує, що Ірландія є учасницею Міжнародної коаліції за повернення українських дітей, і розраховує на підтримку резолюції щодо дітей, яку буде винесено на розгляд Генеральної Асамблеї ООН. Крім того, говорили про*

співпрацю в гарантуванні глобальної продовольчої безпеки, створення умов для реабілітації та соціалізації українських воїнів і будівництво укриттів в українських школах. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/usi-mayut-buti-na-boci-miru/>

103. Ханас О. 2 млн на житло: як ветеранам зі статусом ВПО отримати гроші за держпрограмою [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. Як повідомив перший віцепрем'єр-міністр, міністр цифрової трансформації М. Федоров у "Facebook", нова державна програма підтримки для ветеранів зі статусом тимчасово переміщених осіб почала працювати в "Дії" з 01.12.2025, і вже розпочалося приймання заяв. Вона дає змогу оформити сертифікат на суму 2 млн грн для купівлі житла. Розглянуто, хто може претендувати на сертифікат для купівлі житла, як оформити заяву. Зазначено, що кошти надходитимуть безготівково одразу продавцю або банку, що гарантує прозорість і цільове їх використання; ваучери можна об'єднати, якщо в родині кілька ветеранів-ВПО. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735233-sertifikat-na-zhitlo-hto-i-yak-mozhe-otrimati-2-mln-grn-dlya-kupivli-budinku>

104. Ханас О. На порозі катастрофи: Reuters прогнозує скорочення населення України до 25 млн [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. Йдеться про те, що Україна котиться до демографічної катастрофи, оскільки десятки тисяч, якщо не сотні, її громадян загинули через війну, мільйони покинули країну в пошуках безпечніших місць, а ті, хто залишився, не поспішають народжувати. За даними Інституту демографії Національної академії наук України (НАНУ), населення України, яке становило 42 млн осіб до повномасштабного вторгнення в лютому 2022 р., вже скоротилося до менш ніж 36 млн осіб, включно з кількома мільйонами на територіях, окупованих РФ. За оцінками Міністерства соціальної політики, до 2051 р. ця цифра скоротиться до 25 млн. Згідно з оцінками 2024 р., представленими в "Довіднику ЦРУ по світу", у країні найвищий рівень смертності та

найнижчий рівень народжуваності у світі: на кожне народження припадає близько трьох смертей. Зазначено, що Україна зіткнулася з демографічним спадом задовго до початку конфлікту, коли люди почали масово виїжджати з країни через неможливість нормально заробити, корупцію та інші проблеми, а повномасштабне вторгнення тільки посилює цю картину. Зауважено, що від 1,7 до 2,7 млн українців залишаються за кордоном, і до них після закінчення війни можуть приєднатися сотні тисяч дорослих чоловіків, яким наразі заборонено залишати країну. Згідно з торішнім прогнозом Організації Об'єднаних Націй (ООН), до 2100 р. населення України скоротиться до 9 - 23 млн осіб. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735658-demografichna-katastrofa-v-ukrajini-naselennya-skorotitsya-do-25-mln>

105. Ханас О. **Обов'язкова евакуація дітей: з яких областей примусово вивозять неповнолітніх** [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. Як повідомив заступник міністра внутрішніх справ О. Сергєєв, Донецька, Сумська, Харківська, Херсонська, Дніпропетровська та Запорізька області — у переліку регіонів, із яких проводиться обов'язкова евакуація дітей, особливо з тих прифронтових населених пунктів, де постійні обстріли. Вказано, що крім евакуаційних підрозділів поліції "Білий Янгол", у зоні бойових дій продовжують роботу 26 рятувально-евакуаційних груп "Фенікс" Державної служби надзвичайних ситуацій України (ДСНС України), які забезпечені броньованими автомобілями та спеціальним спорядженням і здійснюють евакуацію цивільного населення з небезпечних територій. Зазначено, що зараз в Україні працює 20 транзитних центрів у різних областях, найбільше їх у Дніпропетровській — вісім. Вони також діють у Сумській, Харківській, Волинській, Миколаївській та Запорізькій областях. Зауважено, що після перебування в транзитних центрах евакуйовані можуть розміститися в безкоштовних місцях тимчасового проживання. Таких місць в Україні наразі понад 80 тис., із них близько 7,8 тис. ще вільні. Для людей з інвалідністю доступні понад 3,5 тис. місць. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye->

[novosti/735339-primusova-evakuaciya-ditey-v-ukrajini-u-policii-nazvali-shist-nebezpechnih-oblastey](https://www.golos.com.ua/article/389135)

106. **Харків, місто стійкості, став частиною мережі Центрів захисту прав дитини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. Як повідомив Омбудсман України Дмитро Лубінець, у Харкові відкрили Центр захисту прав дитини. Він висловив вдячність Франції та Норвегії за сприяння у відкритті, а також ЮНІСЕФ в Україні за експертний супровід і спільну роботу. Зазначено, що це вже п'ятий подібний центр в Україні. Він працює за європейською моделлю «Барнахус», де всі процедури — від опитувань до психологічної підтримки — відбуваються в одному безпечному просторі. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389135>

107. **Харківська ОВА активізує розмінування сільськогосподарських земель після деокупації** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що за дорученням начальника Харківської обласної військової адміністрації (ОВА) Олега Синегубова, його заступник Євген Іванов взяв участь у «Demine Ukraine Forum 2025» – ключовому майданчику для обговорення гуманітарного розмінування, мобілізації міжнародної підтримки та впровадження інновацій у протимінній діяльності. Зазначено, що у межах державної програми компенсації вартості розмінування фермерам повернули майже 10 тис. гектарів сільськогосподарських земель, на частині яких уже зібрано врожай. Харківщина залишається однією з найбільш замінованих областей – понад 1,2 млн га визначено як ймовірно забруднені вибухонебезпечними предметами, з яких близько 170 тис. га – ліси. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389076>

108. **Харківська ОВА посилює підтримку ветеранів і їхніх родин** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що

заступниця голови Харківської ОВА Віта Ковальська провела робочу зустріч із фахівцями зі супроводу ветеранів і демобілізованих осіб, під час якої обговорили виконання політики в регіоні та шляхи вдосконалення системи підтримки на рівні громад. Серед ключових питань – механізми надання державних послуг, взаємодія з територіальними центрами комплектування (ТЦК) та соціальної підтримки, реєстрація у черзі на житло, отримання статусу інвалідності та оформлення юридичних прав для ветеранів без родичів. Окрему увагу приділено підвищенню кваліфікації фахівців, створенню електронних кабінетів та видачі посвідчень спеціалістам супроводу. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388940>

109. **Швеція оголосила зимовий пакет гуманітарної допомоги для України** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 2 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про надання Швецією Україні зимового пакета гуманітарної допомоги на 1,1 млрд шведських крон. Кошти скерують, зокрема, на відновлення української інфраструктури, зруйнованої РФ, а також на реформи, охорону здоров'я та медичне обслуговування. Вказано, що Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) отримає 50 млн шведських крон у 2025 р. для зміцнення потенціалу України у розробці та впровадженні реформ, необхідних для просування України до членства в ЄС.* Текст: <https://wz.lviv.ua/news/543451-shvetsiia-oholosyla-zymovyi-paket-humanitarnoi-dopomohy-dlia-ukrainy>

110. **Шевчук А. Зеленський зустрівся з президенткою Ірландії** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Наведено тези допису Президента України Володимира Зеленського у Telegram про те, що під час офіційного візиту до Дубліну він зустрівся з Президенткою Ірландії Кетрін Конноллі. «Серед головних тем, які обговорили, - повернення українських дітей, яких викрала Росія, долучення двох університетів Ірландії до Глобальної коаліції українських студій, вступ України у Європейський Союз і можливі кроки та рішення, які допоможуть пришвидшити цей процес», - написав глава*

держави. Крім того, Президент обговорив із К. Конноллі співпрацю в гарантуванні глобальної продовольчої безпеки, реабілітацію і соціалізацію українських воїнів, а також будівництво укриттів у школах України. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4837223-zelenskyi-zustrivsia-z-prezydentkoui-irlandii>

111. Щодо впровадження та адміністрування публічних електронних реєстрів та інформаційно-комунікаційних систем у сфері фізичної культури і спорту [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 27 листопада 2025 р. на своєму засіданні Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань молоді і спорту розглянув низку важливих питань, що стосуються впровадження та адміністрування публічних електронних реєстрів та інформаційно-комунікаційних систем у сфері фізичної культури і спорту, недопущення російських і білоруських спортсменів до міжнародних змагань, розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу (БВПД), а також низку контрольних питань, що стосуються розвитку дитячого та дитячо-юнацького спорту, ефективності використання бюджетних коштів, передбачених Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України, в частині забезпечення молоді житлом тощо. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388922>

112. Щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 3 грудня 2025 р. ухвалила у другому читанні і в цілому проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення» (реєстр. № 11488-1). Зазначено, що запровадження цього механізму стане важливим кроком на шляху до

забезпечення соціальної справедливості та захисту прав працівників в Україні. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389097>

113. Щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2026 року [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 02.12.2025 ухвалила за основу і в цілому проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2026 року» (реєстр. № 13650 від 15.08.2025). Законопроєкт розроблено з метою необхідності забезпечення організації вступної кампанії 2026 р. в особливому порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389139>

114. Щодо інформування правоволодільця про отримання доступу до реєстрової інформації про нього третіми особами [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що відбулось засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань цифрової трансформації, під час якого народні депутати України — члени Комітету розглянули низку проєктів законів. Зокрема, «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра в умовах надзвичайного та воєнного стану». Також «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про публічні електронні реєстри» щодо інформування правоволодільця про отримання доступу до реєстрової інформації про нього третіми особами», яким передбачається забезпечити реалізацію права особи на проінформованість про використання її даних у публічних електронних реєстрах, підвищення прозорості доступу до таких даних і превенція зловживань, та інші. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388975>

115. **Щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань молоді і спорту на своєму засіданні розглянув проєкт Закону України про внесення зміни до ст. 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу (реєстр. № 14098), поданий Кабінетом Міністрів України (КМ України). Законопроєктом пропонується внести зміни до ч. 1 ст. 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» з метою розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу, шляхом включення до цього переліку осіб із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388978>

116. **Щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10 груд. [№ 489]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув підготовлений до другого читання проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення (реєстр. № 6319), який є одним із індикаторів Дорожньої карти з питань функціонування демократичних інституцій. Доопрацьована до другого читання редакція законопроєкту передбачає комплексне оновлення правового регулювання діяльності органів самоорганізації населення, порядку їх створення та припинення діяльності шляхом викладення Закону України «Про органи самоорганізації населення» в новій редакції, що була напрацьована Робочою групою Комітету за участі народних депутатів України,*

представників органів державної влади, всеукраїнських асоціацій ОМС, органів самоорганізації населення, громадських організацій, науковців, вітчизняних експертів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389140>

117. Щодо удосконалення процедури справляння митних платежів [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 груд. [№ 488]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 4 грудня 2025 р. ухвалила за основу і в цілому проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів. Законом передбачається розширення процесів і випадків, які підпадають під пільги у вигляді звільнення від оподаткування ввізним митом для розробників та виробників безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389091>

118. Юрбізнес у фокусі змін: ветеранські політики, управлінські стратегії та нові інструменти просування - на PLS 2025 [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 9 груд. – Електрон. дані. Йдеться про роботу третьої сесії "Law Firm Settings" XII Міжнародного форуму з просування юридичних послуг, присвяченої сучасним аспектам розвитку юридичних фірм в Україні. Учасники заходу обговорили широке коло питань, серед яких: інтеграція та повернення ветеранів до цивільного життя; ефективні моделі організації роботи фірми; інструменти системного розвитку; роль PR Litigation; підходи до формування довіри клієнтів та утримання команди; використання штучного інтелекту (ШІ) в юридичному бізнесі. Зокрема своїм баченням щодо підтримки та стратегії повернення ветеранів до роботи в цивільному житті поділилися співзасновниця правозахисного центру "Принцип" Любов Галан і засновник юридичної компанії "Міллер", співзасновник центру "Принцип", ветеран війни Масі Найєм. Відкриваючи сесію Масі Найєм наголосив, що ветеранська політика в

корпоративному секторі повинна мати системний характер і базуватися на чітких стандартах, які дозволяють створювати прозорі та справедливі умови для всіх учасників процесу, а інтеграція ветеранів у юридичний бізнес не може бути шаблонною і потребує врахування індивідуальних обставин кожного співробітника. Текст: <https://pravo.ua/iurbiznes-u-fokusi-zmin-veteranski-polityky-upravlinski-stratehii-ta-novi-instrumenty-prosuvannia-na-pls-2025/>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

119. **Воробйова О. С. Голоси пам'яті. Буча – місто-герой :** [повісті й оповідання] / Ольга Степанівна Воробйова. – Київ : АДЕФ-Україна, 2025. – 374, [1] с. : іл., фот. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ73467** У книгу увійшли повісті й оповідання, які розповідають про реальних героїв і про ті трагічні події, що відбувалися в Бучанському районі Київської області під час окупації у лютому – березні 2022 р. Сторінки книги – це занотована світла пам'ять про закатованих і вбитих окупантами цивільних мешканців, що стали жертвами віроломного нападу росіян на українську землю.

120. **Гнатенко М. П. Дезінформація як зброя і детермінанта скоєння злочинів проти людяності** [Електронний ресурс] / М. П. Гнатенко // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 10. – С. 244-247. Проаналізовано інформаційну політику РФ щодо України, яка базується на дезінформації, що є потужною зброєю, загрозою та детермінантою скоєння злочинів проти людяності. Зазначено, що засоби масової інформації (ЗМІ) мають великий вплив на ідеологічне та політико-правове формування громадян своїх країн, окрім того, такий вплив може виходить далеко за межі власної держави. Наголошено, що з урахуванням процесів глобалізації такі країни, як РФ, КНР та інші мають змогу поширювати вигідні їм тези задля змінення суспільної думки у демократичних країнах. Встановлено зв'язок між інформаційною політикою та скоєнням злочинів проти людяності, оскільки систематична

дезінформація, яка масово поширюється у ЗМІ, може спонукати до підтримки/скоєння таких злочинів. Наведено приклади агресії РФ проти України, Молдови, Грузії та здійснення Китаєм як інформаційного, так і політичного та військового тиску на Тайвань. Резюмовано, що з огляду на виклики в інформаційній безпеці демократичним країнам слід об'єднувати власні зусилля для боротьби з наростаючими загрозами дезінформації та популізму, а також важливим є впровадження програм для підвищення медіаграмотності власних громадян і поліпшення навичок критичного мислення. Текст: http://lsej.org.ua/10_2025/56.pdf

121. Ідак Ю. Виклики міського розвитку у забезпеченні тимчасовим житлом внутрішньо переміщених осіб: досвід міста Львів [Електронний ресурс] / Юлія Ідак // Архітектур. дослідж. / Нац. ун-т. «Львів. політехніка». – 2025. – Т.11, № 2. – С. 106-117. *Висвітлює суперечності, що виникають при вирішенні житлових потреб внутрішньо переміщених осіб (ВПО), та проаналізовано їхній вплив на сталий розвиток міста. Мета дослідження - виявити проблеми містобудування, спричинені створенням модульних поселень у вже розвиненому міському середовищі Львова, де у 2022 р. було організовано чотири таких поселення, та оцінити їхній вплив на міську структуру та сталий розвиток. Запропоновано розглядати модульні поселення як частину багатофункціональних структур, які повинні бути гнучкими та адаптивними до змін у соціально-економічному контексті. Надано рекомендації для містобудівників щодо впровадження адаптивних підходів у проєктуванні тимчасових поселень, забезпечення сталого розвитку міських територій та сприяння соціальній взаємодії між ВПО та місцевими громадами.*

Текст: <https://arch-studies.com.ua/web/uploads/pdf/Architectural%20Studies,%20Vol%2011,%20No%202,%202025-106-117.pdf>

122. Комісарова Н. О. Особливості судочинства Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди [Електронний ресурс] / Н. О. Комісарова // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 10. – С. 289-292.

Розглянуто особливості судочинства Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди та його внесок у становлення та розвиток міжнародного кримінального права. Здійснено комплексний аналіз правових основ створення та функціонування трибуналу, його юрисдикційних повноважень та процедур розгляду справ. Вказано, що досвід Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди має вагоме теоретичне та практичне значення для подальшого вдосконалення міжнародного кримінального судочинства, для діяльності Міжнародного кримінального суду (МКС) та національних судових систем у справах, пов'язаних із масовими порушеннями прав людини. Зокрема наголошено на унікальності підходів трибуналу, який вперше відзначив згвалтування як форму геноциду та злочину проти людяності, а також притягнув до відповідальності представників медіа за розпалювання міжетнічної ворожнечі. Текст: http://lsej.org.ua/10_2025/67.pdf

123. Оцінка впливу втрат агропромислового комплексу України внаслідок військових дій на рівень її національної безпеки (2014 - 2025) [Електронний ресурс] / О. Семененко, Д. Гразіон, С. Митченко, А. Сагун, М. Слюсаренко // Економіка АПК. – 2025. – Т. 32, № 4. – С. 59-69. *Вказано, що агропромисловий комплекс України зазнав значних втрат через бойові дії, спричинені військовою агресією РФ проти України, що створило серйозні ризики для продовольчої, економічної, соціальної та екологічної безпеки країни, призвело до втрати деяких сільськогосподарських угідь, їх видобутку та деградації, зменшило виробництво основних сільськогосподарських культур. Водночас дефіцит робочої сили, понад 300 000 працівників, знизив ефективність сільськогосподарського виробництва. Тому для мінімізації цих загроз необхідні комплексні заходи, включаючи розмінування, відновлення сільськогосподарської інфраструктури, диверсифікацію логістики та державну підтримку сільськогосподарських виробників, що допоможе стабілізувати ситуацію та забезпечити продовольчу безпеку країни. Текст : https://eapk.com.ua/web/uploads/pdf/32_4_2025_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-58-69.pdf*

124. **Петронюк К. Р. Еволюція становлення відповідальності за сексуальні злочини в умовах збройного конфлікту: історичний розвиток і сучасне значення для України** [Електронний ресурс] / К. Р. Петронюк // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 10. – С. 293-296. *Здійснено комплексний аналіз еволюції міжнародно-правових підходів до кваліфікації сексуального насильства в умовах збройного конфлікту та притягнення винних осіб до відповідальності за даний вид злочину. Розглянуто генезу становлення злочинів сексуального насильства в умовах збройного конфлікту через призму розвитку міжнародної судової практики. Досліджено визнання сексуальних злочинів у межах Нюрнберзького та Токійського процесів до їх повноцінної кваліфікації як самотійних злочинів у практиці Міжнародних трибуналів для колишньої Югославії та Руанди. Висвітлено вплив вже наявної міжнародної практики на формування сучасної моделі правосуддя в умовах збройної агресії РФ проти України та зроблено висновок про формування нової моделі правосуддя, орієнтованої на захист потерпілих і невідворотність покарання за сексуальні злочини у війнах.* Текст: http://lsej.org.ua/10_2025/68.pdf

125. **Ремешило-Рибчинська О. Актуальність адаптації історичних комплексів для потреб післявоєнної реабілітації** [Електронний ресурс] / Ореста Ремешило-Рибчинська, Владислав Гаврецький // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 3). — С. Зазначено, що в Україні збереглася значна кількість історичних комплексів — від палаців і замків до промислових об'єктів — які нині перебувають у стані стагнації та не використовуються ефективно. Їхня адаптація потребує професійного підходу, зокрема аналізу проблематики та розроблення архітектурних засобів переосмислення. Післявоєнні реалії актуалізують потребу нового використання архітектурної спадщини, зокрема перетворення історичних комплексів на простори для реабілітації військових і цивільних. Міжнародний досвід показує успішні приклади переоблаштування старовинних споруд для медичних, психологічних і реабілітаційних функцій. В

Україні історичні об'єкти переважно адаптують під туристичні цілі, тоді як питання їхнього переосмислення для реабілітаційних потреб залишається недостатньо вивченим. Відповідно, актуальною є розробка алгоритму адаптації таких комплексів із врахуванням міжнародних практик та українського післявоєнного контексту. Текст:

<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/sep/39978/015lvidred.pdf>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
11 грудня 2025 р.**